

ŠVYTURIYS

REDACCION y
ADMINISTRACION
Av. Montes de Oca 85
U. T. 23 - 4675
Bs. Aires
Abierta de 8 a 12 y de
18 a 20 horas

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Isteigtas 1930 met. rugpjūčio 2 d.
LEIDŽIA A. LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

SEMANARIO LITUANO "EL FARO"
Fundado en 2 de Agosto de 1930.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA.

Concesión 1075
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
Kaina metams: \$ 4.00 Pusmečiui: \$ 200
Adreso pakeitimas: 10 c. Ats. Nr. 10 c.

METAI VI. BUENOS AIRES — PENKTADIENIS, VASARIO — FEBRERO MĖN. 14 D. 1936 M. Nr. 260

18 Metų Lietuvos Nepriklausomybės suka- tuvų proga sveikinam Tautos Vada, Tautiš- kają Vyriausybę ir visą Lietuvį Tautą

Svarbiausios Naujienos

Buenos Aires Vyskupas F. DEVOTO
Dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės
Paminėjime Santa Lucia Bažnyčioje.

„ŠVYTURIYS“ Perėjo Visiškon ALKF
Nuosavyben Ir Atsakomyben

Visi Lietuviai Dalyvauja Lietuvos Ne-
priklausomybės Paminėjime SANTA
LUCIA Bažnyčioj 11.45 val, ir 16 val,
„LA RAZON“ Salione, Av. de Mayo 729

Prie „Švyturio“ Eis Mėnesinis Religijos,
Mokslo Ir Literatūros Priedas

Gerėja Santykiai Tarp Lietuvos Ir
Vokietijos

Pranešimas Visiems

Nuo šio numerio „Švyturis“ leidžia ir redaguoja ARGEN-
TINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA, kuri yra išrin-
kusi Redakcinę Komisiją iš 4 asmenų ir Administraciją pave-
dusi p. V. Rymavičiui.

Visais „Švyturio“ reikalais, kaip redakciniais, taip ir
administraciniais reikia kreiptis šiuo adresu: Av. MONTES DE
OCA 85. Pinigus persiunčiant reikia pridėti V. RYMAVICIAUS
vardas.

Naujoji „Švyturio“ redakcija yra susitarusi su „Tie-
sos“ žurnalo redakcija dėl abiejų leidinių suartinimo. Jau nuo
šio numerio „TIESA“ eis atskiru priedu. prie „Švyturio“, kurį
nepriklausomai redaguos ir toliau kolonijos kapelionas kun. J.
Janilionis. Taigi dabar „Švyturio“ skaitytojai nieko neprimokė-
dami gaus aukščiau minėtąjį priedą, o užsimokėję „Tiesos“ ska-
itytojai bus paskaityti „Švyturio“ prenumeratorių, arba jeigu
jau yra tokiais, tai atsakom laikui jų prenumerata bus pailginta.

Naujoji „Švyturio“ redakcija ir administracija pasiti-
ki visų skaitytojų ir bendradarbių pritarmu ir laukia iš vieno
prenumeratos ir propagandos, o iš kitų raštų ir korespondencijų.

Tikimes, kad dabar visos abejonės dėl „Švyturio“ liki-
mo bus išblaškytos ir todėl pradėdame išnaujo tvirtu pasiry-
žimu patarnauti spausdintu žodžiu - sveiku ir rimtu - mūsų išeivi-
jai Argentinoje ir Urugvajuje.

ALKF VADOVYBĖ

DOKUMENTAI

„ŠVYTURI“ PERLEIDŽIANT A. L. K. FEDERACIJAI

Brangus Švyturio skaitytojai!

Einant ankstyvesne sutartimi su A. L. K. Federacija,
jai panorėjus „Švyturys“ galėjo būti perimtas.

J. E. ANTANAS SMETONA
LIETUVOS PREZIDENTAS IR TAUTOS VADAS.

A. L. K. Federacijai tai pareiškus, gal būt dėl mažų
skirtumų, ar taktikos tarp Redaktoriaus ir A. L. K. F. „Švytu-
rį“ perleidiu pilnon A. L. K. F. žinion ir nuosavyben.

Linkiu, A. L. K. F. daug pasisekimo ir ištvermės sun-
kiame, atsakominge, ir nedėkingame spaudos darbe.

Mano visų didžiausias noras buvo darbuotis ir veikti
bendromis visų lietuvių tautinėms ir katalikiškoms
jogoms ir stiprinti lietuvių morale ir materialę padėtį.

Per mano trumpą redagavimo laiką, Švyturį padariau
vienu iš didžiausių P. Amerikoje ir to linkiu, kad A. L. K.
Federacija, ta mano mylimą savaitraštį nuolat tobulintų ir di-
dintų, nes lietuvių kolonija jau senai laukė geros ir didelės in-
formacinės spaudos.

Su didžiausia pagarba visems Švyturio skaitytojams.
Ex „Švyturio“ Redaktorius
Antanas Repečka.

P. ANTANUI REPEČKAI, „ŠVYTURI“ REDAKTORIUI.

ALKF Vadovybė perėmusi iš Tamistos „Švyturį su
malonumu konstatuoja laikračio žymų padidinimą ir gerą admi-
nistracijos tvarką. Linki Tamistai, p. Redaktoriaus, geriausios
kloties ateity ir prašo toliau būti nuolatinio „Švyturio“ prieteliu
ir remėju.

Reiškiamę pagarbos
ALKF Vadovybė

GERĖJA SANTYKIAI TARP

LIETUVOS IR VOKIETIJOS

Lietuvos Vokietijos santykių
linkmė pasiviro į gerąją pusę. Vo-
kiečių nuomonės pakeitimo prie-
žastų reikia ieškoti Lenkų nau-
jos politikos orientacijoj, nors pa-
tys Vokiečiai tvirtina, kad jie pa-
matę gerą Lietuvos valią Klaipė-
dos rinkimų metu.

Didelį susisiekimo apsankinimą
Vokietijai sudaro Lenkų korido-
rius, kuris kasmėnesį surija po
5 milijonus zlotų. Rytprūsių gy-
ventojai smarkiai pradėjo murmė-
ti prieš prolenkišką vokiečių poli-
tiką, kuri materialiai pragaištin-
ga Vokiečiams ir nurodėnėjo išeitį
pro Klaipėdą sutvarkius drau-
gingus santykius su Lietuva.

Pastaruoju laiku Vokiečių Užs.
Reikalų Ministeris Von Neurath
priėmė Lietuvos įgal. ministerį
Dr. J. Šaulį ir pareiškė norą per-
žiūrėti prekybinę sutartį tarp a-
biejų valstybių. Netrukus susi-
rinks konferencija Kauna.

Lietuvai gerų santykių su Vo-
kiečiais sudarymas labai svarbu
ir materialiu ir politiniu išskai-
čiavimu. Reikia tikėtis, kad po to
ir vidaus padėtis Lietuvoj sutvir-
tės.

DAG PRISNIGO

Havaso telegramų agentūros
pranešimu iš Kauno šiaurės Lietu-
voj labai daug prisnigė. Tarp Kau-
no ir Utėnos nutrauktas susisieki-
mas geležinkeliais ir autobusais.
Pusnys taip didelės, kad net rogė-
mis negalima išvažiuoti. Visu ple-
ntu eina sniego atkasėnėjimo dar-
bai.

GANDŲ PLYTIMAS

Visokių nepagrįstų gandų pil-
na Lietuva. Gandus daugiausiai
leidžia priešlietuviškas elementas:
tai komunistai ir vokiečiai. To-
kių gandų dažnai ateina ir iki Ar-
gentinos per laiškus, kuriems ne-
syki pridodama reikšmės. Lietu-
vos valdžia kovoja su tokiais gan-
dais, bet reikia, kad ir mes čia su
jais kovotumėm.

Komunistai ir vokiečiai nori
iššaukti nepasitenkinimo val-
džią, kad paruošus kelią Stalinui
arba Hitleriui.

PRIEIMIMAS PAS LIETUVOS MINISTERI

Vasario 16 d. proga Lietuvos
įgal. Ministeris p. J. Aukštuolis
padarys priėmimą lietuvių koloni-
jos ir draugingų tautų atstovams
savo bute.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ...

Vieni mokslininkai Tėvynę ir Tautą supranta iš „jus sanguinis“ — kraujo teisės, kiti iš „jus solis“ — saulės teisės. Pirmoji teisė yra rasinė, antroji — asimiliacijos. Pirmą kartą tautos supratimas negalėjo būti kitoks, kaip tik rasinis. Bet ir „saulės teisė“ įsitaisė natūraliai, kada tautos pradėjo kilnotis iš vienos vietos į kitas ir tarpusavyje maišytis.

Senoji Europa laikosi kraujo teisės išskyrus tik vieną Šveicariją, kuri tautos supratimą yra sumaišiusi su gyvenama vieta. Taip būtų buvę ir Lietuvoje, jei pagarsėjusiam Himanso projektui nebūtų buvusi padėta pragaro mašina. Amerikoje gi vyrauja „saulės teisė“, kuri sunaikino grynųjų indijonų rasę, sukūrė jankių arba kriokių, kurios savo žaru maitinosi, anaipol, ne saulės šiluma, bet plačiųjų emigracijos masių kraujo absorbcavimu.

Lietuvių tauta yra gryno arijų kraujo tauta. Drąsiai galima sakyti, kad ji yra gryniausią, nes neturi paglemžusių sveimų tautų, o tik savosios žymiai dalį praradusi. Taigi be gyvos, lietuviškai kalbančios ir mąstančios tautos dalies, yra neabejojamai dvigubai ar trigubai tiek, kurių gislose teka lietuviškas kraujas, nors jų ausys nebesupranta bočių kalbos. Taip yra su Vilniečiais lietuvišiais, kurie šiandien čiausia lenkiškai ar gudiskai. Gyvosios tautos dalies uždavinys yra grąžinti tautai jos visą turtą: ir žemes ir žmones.

Jei pažvelgsim į Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, tai įsitikinsim, kad per šiuos 18 metų yra labai daug padaryta tautiškumo žvilgsniu. G. seniau Kaunas, Ukmergė, Jonava ir daug kitų vietų buvo susisvetimėjusios. Šiandien visur lietuviškai kalba, visur lietuviškai galvoja ir keleriopai sustiprintomis tautiškomis pajėgomis kūrta savąją kultūrą. Šiandien Lietuva ne tik lietuviška, bet ji turi ir tautiškumo perteklių, kuriuo gali pirmoji eilė grąžinti tautai prarastą dalį.

Mūsų laikų emigracija taip pat yra skirtinga nuo ankstyvesnės. Ji ne tik tautiškai susipratusi išvyko iš Tėvynės, bet ir nepriklausomybės garbę išsivežė. Nūdien lietuviškoji emigracija pilna žodžio prasme gali ir turi būti tautos ekspansija. Lietuva neturi kolonijų juodųjų kraštuose, bet ji turi pusę tautos užsieny, kuri turi atstoti jai visas kolonijas.

Pirmasai išsiviję uždavinys pasilikti gyvų tautos kunų ir gyva dvasia. Kraujo teisė turi į ją kalbėti. Iš lietuvių tegimtį gali lietuvis. Lietuvio vaikai turi išeiti lietuviškai mokyklą, kurioje susiformuotų jo lietuviška dvasia ir vėliau bręstų lietuviškoji kultūra. Greta to, tikybinis išsivijimo gyvenimas neturi nutolti nuo tautiškumo. Religija ir tautiškumas yra amžinos žmogaus sąjungininkės, kurių negalima išskirti nepadarius sielai žalos. Jeigu išsiviję vaikai nekalbės lietuviškai potėrių, tai jų tautiškumas jau bus pagadintas.

Antroju išsivijimo tautiškumo uždaviniu yra grąžinti tautai kas jau nutolo. Dar neįsisėjęs yra senosios emigracijos klaida, per kuria daug lietuviškos jaunomenės yra nutolusios nuo lietuviško gyvenimo ir mąstysenos. Kol gyvi tėvai, tol dar yra galimybės. Nereikia užtešti ligos, bet atitinkamais vaistais ją gydyti. Tegu ir lietuviškai nekalbantys jaunomenės lankosi į lietuviškus parengimus, į lietuviškas pamaldas, į susirinkimus ir t.t.

Mūsų Tėvynė Lietuva, būdama nepriklausoma, mums duoda nuolatinę stiprybę. Turime visados jausti po savo kojomis jos stiprią atramą. Mes lietuviai turime teisę gyventi iš kraujo ir turime teisę iš tos pačios saulės, nes esame grynakraujė tauta ir Nepriklausomos Lietuvos saulė mums šviečia. Turime teisę ir į ekspansiją, bet kultūrinę ekspansiją. Galim ir pasididžiuoti, jog ir nemanom savo ekspansijai imtis tokių priemonių, kokių šiandien yra pasiėmusi Italija ir kokių tyko Lietuvos kaimynas Vokietija.

Dėlei labai apsiniaukusio Europos dangaus ir dėlei besiantinančių perkūnų prie Lietuvos sienos, išsivijai ypač reikia tautiško atsparumo. Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas tesustiprina mus.

J. Vaitonis

P. Amerikos Sąjunga Kovai Prieš Komunistus

Pietų Amerikos Valstybės, ma yra kovoti visoms valstybėms susitarus.

Paskutinės telegramos iš Čili praneša, kad ten yra susekta komunistinė organizacija, kuri Sovietų Rusijos šelpiama ruošėsi padaryti perversmą visose P. Amerikos valstybėse. Pačioje Čili delei to yra paskelbtas karo stovis 3 mėnesiams. Prezidentas Alessandri siūlo visoms valstybėms skubotai daryti tokią sąjungą.

Tik pastaruoju metu teko įsitikinti Brazilijai, Urugvajui ir Čili, kad papirkti Sovietų Rusijos agentai įneša sumišimo į tų kraštų tvarką ir kad šituo reikiu tegal-

Sovietų Rusijos Įtaka Išigali Europoj

Nuo Sovietų Rusijos įstojimo į Tautų Sąjungą pradėjo išigali jos prestyžas Vakarų Europoj. Pamažu Rusija pradėjo užmegsti santykius su atskiromis valstybėmis. Pastaruoju metu Rusų politika dar pagyvėjo Europoj. Litvinovo dalyvavimas Anglijos karaliaus laidotuviuose ir šiomis dienomis karo komisaro Tuchačevskio kelionė į Paryžių pagyvino santykius.

Atrodo, kad Londonas ir Paryžius yra pasidarę Europos politikos centrai, kurie orientuojasi į Rusiją ir tuo pačiu žaidžia valstybių santvarkos likimu.

Tuchačevskis yra pasakęs šiuos žodžius: „Rytuose žaidžia pasau-

linės revoliucijos likimas. Pasaulio nio gaisro kelias eis per Lenkijos lavoną.”

Vatikano organas „Osservatore Romano“ įspėja Europos politikus nuo Sovietų Rusijos pavojaus. Italija taip pat ryškiau pradeda orientuotis į Vokietius delei naujai susidarančio pavojaus.

SOVIETŲ ORLAIVIAI PASIRODĖ

Keli Sovietų Rusijos orlaiviai buvo perskridę Estijos sieną ir pasiskraidę žvalgybiniais sumetimais sugrižo atgal. Estijos Vyriausybė delei to pareiškė protestą Sovietams.

Iš viso pasaulio

Naujas Valstybių Persigrupavimas

Pastaruoju metu daug kalbama ir, beabejo nemažai daroma, naujo valstybių persigrupavimo reikalu.

Pasaulio taikai matomas yra pavojus yra iš trijų valstybių: Vokietijos, Italijos ir Japonijos. Joms pa-sipriešinti deda dideles pastangas pirmoji galvoj to valstybės, kurios turi tiesioginio intereso. Čia eina Prancūzija bijanti Vokietijos Rusija — Japonijos ir Anglija Italijos. Šitos valstybės tariais tarp savęs dėl glaudesnės sąjungos ir savo apsigynimo ratą plečia ir kitas mažiau ar daugiau suinteresuotas valstybes. Šitas ginkluotų jėgų suartinimas prasidėjo per Anglijos karaliaus Jurgio laidotuves ir dabar eina Paryžiuje, kuriame su speciale misija yra atvykęs karo pakomisaris maršalas Tuchačevskis. Mažoji santarvė kurią ir Austrija, yra pareiškus savo solidarumą šitai sąjungai. Laukiama, kad ir Lenkija netrukus pakrups į Prancūzų — Anglų pusę.

Iš kitos pusės nesnaudžia ir

priešingoji pusė. Plačiai kalbama apie Vokietijos karišką sąjungą su Japonais Italija ješko draugų ir juos mato Vokietiuose ir Japonuose. Italijos profesorius Severi nese-nai lankėsi Tokio ir ten universitete laikė paskaitas, kurios turėjo tikslo pagarbinti Japonų tautą. Netrukus į Romą atvyksta Tokio universiteto profesorius Tanaka, kuris taip pat laikys paskaitas Italijos universitetuose. Lygiagrečiai eina paruošimas dirvos santykiams su Vokietija. Kalbama, kad Mussolini turėjęs slapta pasimatymą su Hitleriu Italijos šiaurėje.

Šitoks valstybių persigrupavimas yra suprantomas. 3 valstybės: Japonija, Italija ir Vokietija yra kraštai, kuriems reikalinga ekspansija, jos turi per daug žmonių ir per mažai žemių. Prancūzija gi ir Anglija ir Rusija ir pagaliau Š. Amerikos Jungtinės Valstijos turi pakankamai savo teritorijos ir jos rūpinasi apginti tą ką turi.

J. E. J. AUKSTUOLIS
Lietuvos Igal. Ministeris Pietų Amerikai.

Iš Italų - Etiopų Karo

Italų kariuomenė, kuriai vadovauja generolas Graziani, sumušus Etiopus prie Dolo, jau nužygiavo pirmyn 500 kilometrų nesutikdama didesnio pasipriešinimo.

Viena Italų kariuomenės dalis paėmė Neghelli. Ši vieta labai svarbi tuo, kad čia yra gausių vandens šulinių.

Vietiniai etiopai, boranų kumes padeda italams, kadangi labai nepasitenkinę savųjų kariuomenės, kuri stovėdama jų krašte suvalgė visą duoną ir mėsą. Boranai vartoja nuodingas vilyčias, kurias jie mirko vadinamame Uabajo žolės skystime. Šitomis vilyčiomis jie šaudo savuosius.

Buvo smarkiai apšaudytas Dessie tvirtovė, į kurią Italai paleido tūkstančių bombų iš orlaivių, mąnydami, kad tuo metu ten yra Negus. Bet užmuštų yra nedaug ir vienas Raudonojo Kryžiaus orlaivis pagadintas.

Italų komunikatas praneša, kad per sausio mėnesį Italų kariuomenė, išskyrus vietinius „askarų“, tu

rėjo 844 juodmarškinius kritusius Italų kavo. Šituo būdu patys krito 24 karininkai, 24 puskari ir 250 juodmarškinii kareivių.

Sumažino Karo Samatą

Italijos karo reikalams samata šiemet išneša 2.312.566.746 liras. Ji yra mažesnis už pernykštę 168.193.000 lirų.

Italai Perka Etiopų Kavą

Italai yra supirkę didelį kiekį Etiopų kavos. Šituo būdu patys Italai stiprina Etiopų finansus. Kava eina Italų kariuomenės reikalams.

VATIKANAS

Pasimirė Kardinolas

Vasario 7 d. Romoje pasimirė kardinolas Luigi Sincero. Buvo su silaukęs tik 66 metų amžiaus, bet širdies liga netikėtai pribai gė gyvenimą.

Kardinolų Kolegijoje dabar pasiliko 67 kardinolai.

NESVEIKUOJA ŠVENTASIS TĖVAS

Š. v. Tėvas Pijus XI yra persi-saldęs ir gydytojai jam pataria pagulėti lovoj. Bet kaip tik šiomis dienomis išpuolė dvi didelės iškilmės, būtent, LATERANO KONKORDATO devynių metų sukaktuvės ir VAINIKAVIMO šventė. Šventasis Tėvas savo vainikavimo sukaktuvėse dalyvavo iškilmingose pamaldose, kurios buvo laikomos Siksto koplyčioje. Po to vėl atgulė pertraukdamas audijencijų suteikimą. Ligai nepriduodama didesnės reikšmės ir, manoma, kad po dienos kitos Šventasis Tėvas visai pasveiks.

Š. AMERIKA

Dideli Šalčiai

Jau ilgą laiką visoj šiaurinėje Amerikoje siaučia dideli šalčiai. Iki šiol yra registruota 200 sušalusių žmonių.

Priešinasi Įsimašimui Į Karą.

Sąrišy su nauju įstatymu, kuris numato Š. Amerikos Jungtinių Valstijų neutralitetą bile kokiame kare, kilo daug ginčų. Žymūs politikai pasisako prieš teisę duodamą Prezidentui, kuris gali dekretuoti sankcijas. Amerikiečių daugumos nuomonė galima išreikšti šiais trumpais žodžiais, kuriuos pasakė Naujorko republikonų atstovas Mr. Fish: „Nesigalim milijonų del valstybės apsaugos bet neduosim nė vieno dolerio, kad siųstų žmogų į svetimą karą.”

SMARKI KALBA PRIEŠ

JAPONUS

Senato užs. reikalų komisijos pirmininkas Mr. Key Pittman smarkiai užatakavo savo kalboje Japonus už tai, kad jie mėgina uždaryti Kinijos duris Jungtinėms Valstybėms. Pittman ironiškai pažymėjo, kad Japonai nori pritaikinti Azijai Monroe doktriną, bet užsimiršta, kad ši doktrina kaip tik gina nepriklausomybę visų Amerikos kraštų, o Japonai nori Kiniją pavergti.

LENKIJA

Žada Keisti Politiką

Lenkų politiniuose sluoksniuose gyvai svarstoma užsienio politikos kurso keitimas. Kaip žinoma, iki šiolei Lenkai orientavosi į Vokietiją. Dabar pradėjo suprasti, kad Vokietijų politika aplamai yra priešinga Europos saugumui ir to del reikia ieškoti kitų draugų.

Užs. Reik. Ministeris pulk. Beckas šiomis dienomis vyksta į Londoną ir spėjama, kad ten įvyks tasai Lenkų politikos pakeitimas, ar ba teisingiau sakant, grįžimas prie senos politikos, kuri buvo artima Prancūzams ir Anglams.

Žydų Pogromai.

Lodzio studentai padarė žydų pogromą netolimame miestely Ko min. Išaukta policija raminti riaušes turėjo susišaudyti susišaudyti su pogromų ikais. Yra sužeistų iš abiejų pusių. Daug asmenų suimta.

AUSTRIJA

Suimti Hitlerininkai

Vienoj policija suėmė Tribuno lo prokurorą Dr. Klauer, kuris už siemės hitlerininkų propagandą. Drauge su juo suimta dar 28 asmenys.

Lietuvoje

NUOTAIKOS KLAIPĖDOJE

Tokia antraštė Klaipėdoje išėjęs „Vakarai“ dienraštis sausio 7 d. deda pastabas iš dabartinės politinės būklės Klaipėdoje. Laikraštis rašo:

„Po paskutinių rinkimų ir sudarius dabartinę direktorių buvo pastebėtas džiaugsmas tuose sluoksniuose, kurie rėmė Einheitslistę. Ir suprantama, nes jie laukė kažko nepaprasto. Įsisiūbavusi akcija prieš buvusią lietuvišką direktorių taip viską neigė, peikė ir visų sunkumų priežastis vertė tik tuolaikinei direktorijai. Be to, dabar valdantieji sluoksniai daug ir žadėjo. Ūkininkams — mažąjo pasienio atidarymą, ūkiškų produktų kainų pakėlimą. Taip kad ūkininkai ilgai javų visai nepadavinėjo rinkose, o taip pat ir nepirko nieko. Mieste apskritai buvo sudaryta nuotaika, kad, rodos, viena lietuviška direktorija kalta už visą bendrą ūkišką padėtį vien dėl to, kad Klaipėdos kraštą valdė lietuviška direktorija. Vokietija nieko, ar visai mažai perka Lietuvoje ir kituose kraštuose. Pagaliau rinkimai, jų rezultatai ir naujoji direktorija. Tai visa buvo sukėlė tiek džiaugsmo, tiek vilčių, kad tikrai daugelis laukė kažko nepaprasto.

Tačiau rinkimų agitacija pasiliko agitacija, pažadai pažadais. Mažąjo pasienio susisiekimo nesulaukta. Iš anos pusės paprasčiausius siuntinių, bet... dova. Kalėdoms visi siuntė į Vokietiją siuntinius, jokios iš to naudos nematydami. Pradėjo valdyti visų laukta direktorija, bet su ją susilaukta tik naujų mokesčių. Padėtis liko kaip ir buvus. Tik daugiau nerimo sukėlė įvairūs atleidinėjimai ir kažkokios viltys nuėjo niekais. Tad ir tas didelis džiaugsmas, kartu su kažkokiomis viltimis Klaipėdoje dinga — baigia laikraštis.

KAILINIŲ ŽVĖRŲ ŪKIAI JURBARKO VALSCIUJE

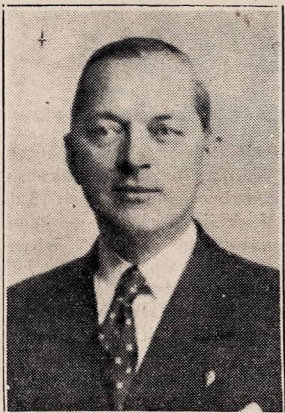
Kailinių žvėrų ūkiai — tai visokeriopa remtina, įdomi žemės ūkio šaka. Jurbarko valsčiuje dabar yra jau 2 tokie ūkiai. Pirmasis, mokytojo S. Orento, įsikūrė 1932 m. Iš pradžių ūkyje buvo tik 3 žvėriukai, dabar jau yra apie 100 įvairių žvėrų. Auginama: sidabrinės lapės, audinės, nutrijos ir meškėnai. Dėl vietų stokos ūkiui teko išsikelti į užmiestį (Aoresas: Jurbarko pašt., Klišių kaimas mok. S. Orentui). Ūkio savininkas su parinktais ekspozicijoms dalyvavo šiemet Kaune žemės ūkio parodoje kur tie ekspozicijoms buvo kuone didžiausio dėmesio objektai; ūkis apdovanotas sidabro medaliu. Šiais metais daug žvėrų bus mušama kailiui, jie bus parduodami ir veislei.

Ūkis dažnai lankomas mokinių ir apylinkės ūkininkų. Labai įdomu matyti, kaip tie ne mūsų krašto brangieji žvėrys lapės — Kanados, audinės — Aliaskos, nutrijos — Argentinos ir meškėnai — Š. Amerikos) gyvena Lietuvoje. Kiekvienam įtaisyti specialūs gardai. Lapių gardai gana dideli (vienam žvėriui — 40 kv. metrų). Garduose pastatytos tam tikros būdelės, atstojančios urvus. Audinių gardų — ištisas miestas, gražiai eilėmis surikiuoti ir sunumeruoti. Nutrijos (pelkių bebrai), įleisti į upę, jaučiasi visai gerai. Įdomus lankytoji dėl savo jaukumo — tai meškėnai (ienotai) jie mielai iš lankytojų rankos paima jiems atneštas vaises — saldinius, vaisius ir kt. Bebrai minta įvairiausiais augalais (jie — vegetarai), ypač mėgsta daržoves.

IRENKIME VIŠTOMS MAUDYKLES

Vištos vasaros metu mėgsta savotiškai „maudytis“ — pertis, tik, žinoma, ne vandenyje, bet įvairiose dulkėse bei šiukšlėse. Toks vištų „maudymasis“ mums gali atrodyti bereikalingu, bergždžiu paukščių išdykavimu. Tačiau tikrumoje vištos sveikatos atžvilgiu, tai yra svarbus veiksmas.

Vasaros metu tokias maudykles vištos ir pačios lauke susiranda, tačiau žiemos metu, kada

P. Br. Blaviečiūnas
Liet. Pas. Pirmasai Sekretorius

pasieniuose. Vištos piūvenose noriai kučiasi. Piūvenas su pelenu priemaiša dėžėse reikia laikas nuo laiko pakeisti šviežiomis.

Tad, šeimininkės, norėdamos savo vištas matyti visuomet, links mas ir sveikas ir žiemos metu pakelti jų dėslumą, įrenkime joms maudykles. Darbo ir išlaidų, kaip matome, tam daug nereikia, o nau da didelė.

J. E. St. Lozoraitis
Liet. Užsienių Reikalų Ministeris

pasieniuose. Vištos piūvenose noriai kučiasi. Piūvenas su pelenu priemaiša dėžėse reikia laikas nuo laiko pakeisti šviežiomis.

Tad, šeimininkės, norėdamos savo vištas matyti visuomet, links mas ir sveikas ir žiemos metu pakelti jų dėslumą, įrenkime joms maudykles. Darbo ir išlaidų, kaip matome, tam daug nereikia, o nau da didelė.

VILKAS MĖGINO ŠUNĮ ISTRAUKTI IŠ ROGIŲ

Neseniai sugrįžęs iš provincijos tautodailės rinkėjas Buračas pasakoja tokį keistą nuotikį apie šimonių miško vilkus.

— Prieš Naujus Metus, — sako Buračas, — aš norėjau pasiekti vieną ūkininką, gyvenantį šimonių miškuose, Juodžiūnų kaime. Jau buvau nukeliavęs gerą galą, kai iš miško sutikau išvažiuojantį nepažįstamą žmogų. Jo klausiau kelio. Tas ūkininkas mane gąsdino vilkais. Jis rodė į savo drebantį šunį ir sakė, kad bevažiuojant per mišką, staiga iš tankmės išlindę keli vilkai ir vienas jų puolęs šunį. Šuo tuojau šokęs po rogių, o vilkas pridūrmui. Šuo išlindęs iš po rogių ir vienu akimirksniu išokęs į roges prie ūkininko sėdynės. Vilkas vieną kartą stvėręs, tačiau pa bėgęs žmogaus ir nudūmęs į mišką.

Šimonių miškuose pats Buračas matęs daugybę vilkų pėdų. Esą šie plėšrieji žvėrys žmonėms pridarę šiemet nemaža nuostolių.

ŪKININKAMS DVEJOPA NAUDA

Tęsimam Remygalos plentui reikalinga kelių dešimtų tūkstančių kubinių metrų akmenų. Akmenis iš savo laukų suvežė apylinkės ūkininkai. Smulkieji ūkininkai labai džiaugiasi, kad gali žiemos metu uždirbti ir išvalo laukus.

NEDARYKIT BANDYMŲ

ir įsitikinkit, kad

SIANDIENĄ DAUGIAU NEGU KADA NORS

Tamstai yra išrokavimas

SIŪŠTI PINIGUS

saviškiams į senąją tėvynę

LAIKYTI SAVO SUTAUPAS

gaunant už jas gerą nuosimtį

PIRKTI LAIVAKORTES

geriausiais laivais ir pigiausiomis kainomis

per savo nuolatinį draugą

BANCO HOLLANDÉS

UNIDO

CANGALLO N° 360

(TARP 25 DE MAYO IR RECONQUISTA)

NELAIMĖ ANT TRAUKINIO STOGO

Du Tauragės gyventojai norėjo be bilieto nuvažiuoti į Pagėgius. Zuikiai (taip vadinamo be bilieto važiuoją keleiviai) užsilipo ant vagono stogo ir ten sugulė pasislėpę. Netoli Lauksargių vienas iš keleivių, norėdamas susivokti kurioj vietoj yra, pakėlė galvą. Bet tuo metu traukinys važiuavo pro plento tiltą ir galva pataikė į tilto ramščius. Keleivis visu smarkumu buvo nublokštas ant geležinkelio pylimo ir mirė. Jo bendrakeleivis netoli Pagėgių nuliupo nuo stogo

tė vienai panelei padarė abortą. Po šio panele pasijuto visai blogai ir čia pat „daktarkos“ kambaryje apalpo. Tada „daktarka“ bijodama, kad jos visas darbas neišskiltų aikštėn, apalpusią moterį išviko į gatvę ir paliko. Bet netikėtai pro įvykio vietą ėjo du žmonės. Moterį greit nuvežė ligoninėn ir apie įvykį pranešė policijai. Moteris taip sunkiai sužalota, kad ir gydytojai jau negalėjo suteikti jokios pagalbos: moteris po kelių skausmo dienų mirė. „Daktarka“ buvo padėta kalėjimui, kur iki teismo sėdėjo apie pusę metų. Dabar apygordos teismas Koberzuchaitę nubaudė dar pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

PIKTADARIAI IŠŽUDE ŠEIMĄ

Sausio mėn. iš 1 į 2 d. naktį Jo niškio valsč. Mergiųnų kaime buvo išžudyta Briedžių šeima. Apie įvykį patirta tokių smulkmenų.

Ūkininkai Briedžiai turėjo 25 žmonių: Vincas Briedis, 70 m. amžiaus, Brigyta Briedienė 65 m. jų sūnus — Tadas Briedis 35 m. ir sūnaus sūnus — Tadas Briedis, 6 - 7 m. amžiaus. Jie visi rasti kirviu nužudyti.

Spėjama, kad prieš N. Metus Briedžiams iš Amerikos sūnus buvo atsiuntęs pinigų.

Įvyki stropiai tiria kriminalinės policijos valdininkai.

UZMUŠĖ NEPILNAPROTĮ DEDE

Per Kalėdas Troškūnų valsč. Pi enagalių kaimo gyventojas A. Šin kūnas susiginčijo su savo nepilnaprotiu dėde Juozu. Juozas Šinkūnas buvo sunkiai sužalotas į galvą ir tą pačią dieną mirė. Sūnė naskaltu prisipažino.

P. J. Kučinskas
Liet. Pas Konsuliarinio Skyriaus Vėdejas

ir pranešė konduktoriui apie nelaimę su jo draugu.

Užmuštąjį atrado kitas traukinys ėjęs iš Tauragės. Velionis buvo apie 30 m., paliko žmoną ir kūdikį.

IR TOKIŲ DAKTARKŲ ESAMA Kaune, prieš kiek laiko Vytavito gatvės gyventoja Koberzuchai-

KLINIKA CARELLI

Turi etata gabii ir specialistų gydytojų, labai papuliarių

Buenos Aires

Garbe mūsų gydytojų yra jų pasišventimas gydyti sergančius o ne apvilti su įvairiais bandymais, kad žinoma negal padėti ligoniui.

Pas mus yra dideli patogumai, rimtam apžiurejimui visokių ligų, venerinių, blenorėgijos, labai skaudžios ir kroniškos, ir užšise neįsijos, odos, sifilio plaučių, ligos, širdies, gyslių, pilvo vidurių, gerklių, nosies ausių ir reumatizmo.

Clinica Carelli - Dir. Dr. Carelli

c. CALLAO 339 Cap.

Priemimas: nuo 9 iki 20 val. šventadieniais nuo 9 iki 12 val.

Pirmas patarimas \$ 5.00 — 12 gydytojų specialistų.

Kalbame lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Nepamiršk, Kad Vasario 23 d. L. Mergaičių Globos Dr-ja Ruošia Didelį Piktiną Quilmes Paupy, Recreo „Hispano-Argentino“

Organizacijų Reikalai

Iš A. L. Katalikų Federacijos Veiklos

Nusitarimas Del „Svyturio“

Praeitą sekmadienį buvo susirinkusi ALKF Valdyba pasitarti „Svyturio“ reikalu. Dalyvavo visi nariai ir „Svyturio“ redaktorius bei leidėjas p. A. Repečka. Buvo apsparstyta pasiūlymas perimti „Svyturį“ visiškai ALKF žinioj. Valdyba nusitarė pasiūlymą priimti. Buvo išrinkta komisija, kuriai pavesta padaryti formalius perėmimo ir jau šį numerį išleisti ALKF vardu. Be to, tapo su daryta redakcinė Komisija iš 4 asmenų.

A. Grišonas — Solistas
Vas. 16 d. giedos „Santa Lucia“
bažnyčioj

PASVEIKINIMAS SAN PAULO LIETUVIŲ KATALIKŲ

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija negalėdama pasiūti savo atstovų į dideles San Paulo lietuvių katalikų iškilmės susijusias su pirmosios Pietų Amerikos lietuvių bažnyčios pašventinimu, pasiuntė atskirą pasveiki-

nimą oro paštu. Štai jo turinys:

„Aukštai Gerbiama kun. Benediktui Sugintui, San Paulo lietuvių Klebonui ir šv. Juozapo bažnyčios statymo Komitetui.

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija dideliu džiaugsmu sutiko žinią, kad Brazilijos lietuvių, tokie pat emigrantai, kaip ir Argentinos, pirmieji sugebėjo pastatyti tvirtą tikybiniai tautišką atramą išeivijoj.

Neabejojamai lietuviškos bažnyčios reikalas išeivijoj yra vienas svarbiausių uždavinių, nes jis žadina švenčiausius jausmus ir juos stiprina tokia forma, kokią privali lietuvių tautai.

Savos bažnyčios pastatymu Jus, Brazilijos lietuvių, pasistatė tikybos ir, su ja surišto, tautiško židinį, iš kurio amžiams galėsit semtis sau GYVOJO VANDENS trikštančio amžinam išganymui per Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę.

Jūsų bažnyčios pašventinimo iškilmės, kurias sutaike su Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimu ir kurios simboliškai tarpusavęs rišasi, MES Argentinos lietuvių katalikai lydim džiaugsmu, pasiraginimu ir tvirtu pasiryžimu už metų atsakyti jums pakvietai į tokias pat iškilmės.

Mums atleisite mūsų negalėjimą išvykti į tolimą kelionę ir pasidžiaugti jūsų pasiektais vaisiais iš arti, bet tikėkite, kad mūsų širdys tą dieną bus su jumis.

Klebonui Benediktui Sugintui ir jo pagelbiniam Statymo Komitetui linkim ypatingo pasisekimo ir Dievo palaimos ateities darbe.

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacijos

Ig. Padvalskis pirmininkas

Kun. J. Janilionis Dvasios Vadas
Z. Juknevičius Gener. Sekretorius

Iš L. Šv. Kazimiero Bendruomenės Veiklos

VASARIO 16 d. MINEJIMAS

L. K. Šv. Kazimiero B-nės Valdyba buvo susirinkusi praeitą šeštadienį apsparstyti vasario 16 d. iškilmų ir pasiruošimo sutikti pirmąjį Argentinos kardinolą.

Buvo išdirbta smulki vasario 16 d. bažnytinio paminėjimo programa. Nusitarta pakviesti ant TEDEM J. E. Apaštališkojo Sosto Nuncijus mons. F. Cortesi ir kiti aukšti svečiai iš bažnytinės hierarchijos bei pasauliečiai.

Taip pat nusitarta gyvai dalyvauti bendrai visų katalikiškų organizacijų ruošiamame paminėjime „La Razon“ salione.

Toliau buvo apsparstyta pirmojo Argentinos kardinolo mons. Copello sutikimas. Tuo reikalu pa-

SV. CELOLO CHOKAS, kuris dainuos per Nepriklausomybės paminėjimą.

LIETUVON IR IS LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3 U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275.

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

PIRMIEJI IŠVYKS:

„Inglatier“ . . . . . 10 d. kovo

Dideli patogumai 3-je klaseje.

Susisiekiama traukiniais su visais Europos miestais.

darė platesnį pranešimą kolonijos kapelionas. Yra ruošiamas visų katalikų iškilmingas sutikimas, kuriame dalyvauja kitataučių sekci-

jos tokiu pat būdu, kaip Tarpt. Eukaristiniame Kongrese. Nusitarta dėti visas pastangas, kad gyvai dalyvauti ir tuo pakelti lietuvių katalikų ir šiaip jau lietuvių tautos vardą Argentinioj.

MEMORANDUMO ATBALSIAI

ALKF Valdyba apsvairstė „P. A. žiniuose“ pasirodžiusį Lietuvos įgal. Ministerio p. Aukštoolio interviu meorandumo reikalu. Konstatavo, kad ten yra daug tendencijos ir apsilenkimo su tiesa, del kurių nusitarė viešai neišsistarti manydama, kad visą tą tendenciją bus sudaręs pats laikraštis, kaip tai labai aiškiai matyti iš parytų apačioj prierašo. Kadangi ALKF yra įteikusi memorandumą formaliai, tai ir išsistarti tuo reikalu palaiks iki susilauks formalų atsakymą.

Tame pat posėdyje buvo paneigtas ALKF pakaltinimas del „Svyturio“ tilpusios „United“ telegramos, kadangi „Svyturys“ tuo laiku nebuvo ALKF organu, nei jį redagavo.

Platesnė Politikos Apžvalga

Tiek praeitų metų pradžioj, tiek jų pabaigoj, tarptautinėj politikoj dominavo du klausimai: jūrų nusiginklavimo ir Italijos - Etiopijos konfliktas. 1934 metais gruodžio 29 d. Japonijai atsakius nuo Vašingtono jūrų sutarties, jūrų nusiginklavimo klausimas visą laiką nenuėjo nuo dienotvarkės ir dabartiniu metu Londone posėdžiauja suinteresuotų valstybių konferencija, tačiau mažai viltis, kad bus pasiekta susitarimo.

Tačiau ne vien tik tie du klausimai buvo pritraukę Europos ir viso pasaulio politikų dėmesį pereinamais metais. Su kiekviena diena mes matėm iškylančią vis naują klausimą, taip sunarpliotus, kad net labiausiai prityrę valstybės vyrai nežinodavo ką daryti, nes visą laiką grupavosi ir keitėsi valstybių sąjungos ir nesiekė viena kuri šalis, anksčiau buvusi draugiška ir net sąjungininkė, staigiai perėjo į priešų puse.

Pereitų metų vasario 13 d. per gyvenomą įvykį, kurį galima laikyti laimingu, nes pašalinovieną priežastį, kėlusią Europoje nerimą jau gan ilgą laiką. Tą dieną įvyko plebiscitas Saaro krašte, kurio daviniais tas kraštas buvęs osugrąžintas Vokietijai. Visi lengvai atsidūso, nes tiek

Hitleris, tiek kiti vokiečių politikai, neskyki buvo iškilingai pareiškę, kad šitas klausimas esąs vienintelis, kuris kliudė taikingą Vokietijos su Prancūzija susitarimą. Tuo pačiu metu, Prancūzijos padėdama Anglijai stengėsi įkalbėti Vokietijai sugrįžti į Tautų Sąjungą.

Porą savaitių prieš plebiscitą, tuometinis Anglijos Užsienų reikalų Ministeris Simon pasakė per radio kalbą, kuri buvo pakvietai Vokietijos laisva valia prisidėti prie Rytų pakto, kuris būtų užtikrinęs taiką Rytuose ir Austrijos nepriklausomybę. Jis savo kalboj davė suprasti, kad ir kitos valstybės neatsisakys Vokietijai suteikti teisių lygybės apsiginklavimo klausime, jei ji prisidės prie šito pasiūlymo. To pareiškimu svarba buvo tuo didesnė, kad jis pareiškė kalbą ne vien Anglijos, bet taip pat ir Prancūzijos vardu.

Tačiau Vokietijos atsakymas kaip ir galima buvo numatyti, nepateisino optimistų vilčių. Pasitvirtino įsitikinimas kai del vokiečių užsienio politikos Europoj. Beabejo, Vokietija mielai noru galėjo sutikti su esama būkle Vakaruose, bet nieku būdu negalėjo sutikti su nustatytais sienomis Rytuose. Vokietija nieku būdu nesutinka laikyti galutinomis savo

sienas Baltijos pakraščiuose, ypač Dancigę ir Klaipėdą, jau nekalbant apie žymiai platesnius planus, kaip Ukrainos ir kitų žemių užkariavimą. Šitie jos norai pasiskatino po Saaro plebiscito. Vokietija tuojau pradėjo kalbėti apie šitokio plebiscito pritaikimą Klaipėdos krašte. Bet Versalio sutartis plebiscitą buvo numaciusi tikiai Saarui. Užtat buvusių santarvės valstybių spaudžiama Vokietija turėjo atsisakyti nuo šio reikalavimo.

Vokietijos nenoras pasirašyti Rytų pakto nesulaikė Anglijos nuo pasimto žygio ir Simon pasakė vyksias Berlynan asmeniskai pasitarti su Hitleriu. Būsimas apsilankymas visiems padarė labai gero įspūdžio, bet per kelis dienas padėtis visai pasikeitė. Kovo 4. d. Parlamento nariams buvo išdalinta Baltoji Knyga, kurioj buvo paskelbta, kad Anglijos Vyriausybė yra pasiryžusi padidinti apsiginklavimą atsižvelgiant į Vokietijos milžinišką ginklavimą, kuris labai neramina Vokietijos kaimynus ir gali sudaryti pavojų taikai. Knygoj taip pat buvo paminėta Vokietijos pastangos palaikyti tautoj ir ypač jaunuomenę karingą užą. Vokiečiai pasiskaitę tą knygą labai pasipiktino ir Hitleris pareiškė „sergas“ ir negalėsias priimti Anglijos Užs. Reik. Ministerio Simono.

Tariamai pagerėjusi padėtis vėl pablogėjo ir pasiekė aukščiausio įtempimo laipnio kovo 16 d. kai Vokietija oficialiai paskelbė atsiskanti nuo Versalio sutarties tų paragrafų, kuriais jai buvo draudžiama turėti aviaciją ir priverstina karo tarnyba. Anglija šitą pareiškimą priėmė gana ramiai, bet Prancūzija ir kitos šalys labai susijaudino. Prancūzija apskundė Vokietiją Tautų Sąjungai.

Nežiūrint šito incidento Hitleris „pasveiko“ ir Simonas atvyko į Berlyną. Jūdvių pasimatymas užuot nuraminęs ir sušvelminęs trinimasi, dar labiau pasunkino situaciją, nes pasklydo gandai, kad Hitleris reikalauja prijungti Austriją, trečdalį Čekoslovakijos, kur gyvena apie 3 milijonus vokiečių, Klaipėdos kraštą ir buvusių Vokietijos kolonijų sugrąžinimą, neskaitant lygybės apsiginklavime. Nors vėliau paaiškėjo Anglijos Parlamente, kad Hitlerio reikalavimai buvo kuklesni, tačiau Simonas nebegalėjo paslėpti savo nepasitenkinimo. Kitas ministeris — Edenas — pasiūstas į Varšuvą, — Pragą ir Maskvą parsivežė geresnių įspūdžių.

Vienas iš visų svarbiausių įvykių praeitais buvo laikoma Anglijos, Prancūzijos ir Italijos Ministrų pasitarimas Strezoje. Visos trys valstybės iškilingai pareiškė savo vieningumą ir pa-

sipriešinimą sauvališkam sutarčių laužymui, kuris grėsia Europos taikai. Taip pat jos pasisakė už „Rytų Lokarno“ ir pasiryžė šitą rimtas pavojus Austrijos nepriklausomybei. Mussolinis ta proga pasinaudojo paskelbti, kad gegužės gale sušauksias Dunojaus valstybių konferenciją Romoj.

Tautų Sąjungos Taryba, kuri susirinko balandžio 15 d. vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurią pasmerkė sauvališką sutarčių laužimą. Visus nustebo Lenkijos balsavimas už rezoliuciją, nes buvo manoma, kad ji palaikys Vokietiją. Kaip ir galima buvo laukti, šitos abi rezoliucijos - Strezos ir Zenevos — išaukė protestų audrą Vokietijoj. Tačiau abi rezoliucijos esamos padėties nepakeitė. Vokietija dar smarkesniu tempu pradėjo ginkluotis. Taip pat ir toliau atsisakė prisidėti prie Rytų Lokarno. Vėliau Italijos - Anglijos konfliktas parodė kokią nestipri buvo Strezos konferencijos pasiekta 3 didžiųjų valstybių vienybė.

Pati Prancūzija mažai turėjo vilties realizuoti savo numatytą projektą ir gegužės 2 d. pasirašė savitarpės pagalbos sutartį su Rusija. Prancūzija įėjojo visokių būdų apsaugoti nuo galimo Vokietijos puolimo. Tuo po to ir (Toliau seka 7 pusl.)

TIESA

RELIGIJOS, MOKSLO IR LITERATūros MĖNESINIS PRIEDAS

No. 22 • VASARIS • 1936 M.

Kl. Stud. Vl. Zubkevičius

Ką Davė Pasauliui Krikščionybė

Tąsa iš 1 nr.

Visai kitokios pažūros Krikščionybės ir moterystę ir dorinį žmonių gyvenimą. Pats Kristus paskelbė moterystę, kaip šventą, nenutraukiamą, nesuardomą ryšį tarp vieno vyro ir vienos moters. Pačią moterį — žmoną išvadavo iš iki šiol buvusios nepakenčiamos padėties. Vyrams insakė mylėti savo žmonas taip, kaip Kristus myli savo Bažnyčią. Tiesa ir Kristus pa brėžė moters prigulmybę vyro valdžiai tačiau ta viršenybė ne des potiška, kaip iki tol kad buvo, bet švelni, pasireiškianti abišaliai meile ir ligybe. Visiems amžiams pasiliks brangūs Jo žodžiai: Ar neskaitėte, kad Tas, kurs pradžioje sutvėrė žmogų, padarė juos kaip vyrą ir moterį ir tarė: Todėl žmogus paliks tėvą ir motiną ir laikysis savo žmonos, ir du bus vienas kūnas. Ką tad Dievas sujungė, žmogus teneperskiria." Lygiu būdu rūpestinga, pilna meilės širdis motinoms paragino Kristų ištarti ir šiuos pilnus grąsinimo žodžius: „Kiekvienas, kurs paleidžia savo žmoną ir kitą veda, svetimotariau ja ir kas vyro paleistąją veda, svetimotariau ja." O kad insiūtusios aistros vėl nesugriautų atpirktosios šeimos kurios širdis yra motina, ir neužgesintų naujosios gabijos, Jis tarė: „Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Nesvetimotariausi. Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs žiūri į moteriškę, kad jos geistų, jau su ja svetimotariau savo širdyje." Tuo būdu kiekvienas nedoras pasikėsinimas nai kinamas pačioje užuomazgoje, kiekvienas pasikėsintojas sutinka ne nugalimą kliūtį, aistrų Kristaus pasakymą: „Ką tad Dievas sujungė žmogus teneperskiria."

Jei jau vaikai ir žmonos buvo tokioje apvertkinoje padėtyje, tai ką bekalbėti apie vergus, visai svetimus žmones. Senovės rymiečių manymu vergas ne asmuo, bet daiktas. Vergų savininkams buvo palikta visiška teisė i savo vergus. Savininkas vadinamas patricijus, su vergu galėjo elgtis kaip tinkamas. Pasenę ar susirgę vergai buvo užmušami, apgyvendinami neprieinamose vietose, kame badu privaldė užbaigti savo vargingą gyvenimą. Štai ką rašo anų laikų rašytojas Kattonas: „Parduodami jaučiai, veršiukai: seni sunkvežimiai ir geležiniai inrankiai, seni vergai, vergai sergan tieji ir visa tai, kas nebenaudinga." Pabėgusiems nuo savo ponų vergams ant kaklo buvo uždedami geležiniai apskritimai ir kaktoje išspaudžiamas tam tikras ženklas. Labai dažnai šeimyninės, taip vadinamos matronos, pačios savo ankoms vergus — tarnus užmušdavo arba atiduodavo budeliams juos nukryžuoti. Antai Pollio, Oetianio Augusto giminaitis, jūros žuvis žmogaus krauju maitindavo, arba vergus, kurie kuo nors jam nusikalsdavo inmesdavo in nuodingųjų gyvačių narvą. Instatymas liepdavo, kad kuriems nors iš vergų nužudžius savo poną, visi tuo laiku esantieji pas jį vergai be išimties buna nubaudžiami mirties bausme. Vien atokį atsitiki-

mą nupasakoja garsus rymiečių istorikas ir rašytojas Tacitas. Tai atsitikę Nerono laikais. „Su vergais esam žiauriausi ir blogiausio elgesio" — sako išminčius Seneka.

Tą sunkią vergų padėtį sušvelnino Kristus, Jo insteigtoji Bažnyčia, nurodydama visiems žmonėms, kad visi, ar tai jie būtų vergai ar laisvi, turtingi ar vargšai, yra vaikai to paties Dangiškojo Tėvo, tos pačios dangaus karalystės paveldėtojai. Šv. Povilas apaštalas atvirai sako, kad prieš Dievą nėra laisvo nei vergo, turtingo ar vargšo, bet visi esą viena Jezuje Kristuje. Tas pats apaštalas ragina laisvuosius, kad nežiūrėtų į vergus, kaip į mažesnės vertės žmones, bet kaip į sau lygius (žmones) — brolius. Katalikų Bažnyčios akimis žiūrint visi žmonės yra lygūs. Visi priima tą patį krikštą, daly-

Bažnyčia, ten skirstosi tamsos, vergovės debesys, pasaulį apšviečia Kristaus šviesa.

Nemažesnę intaką padarė Krikščionybė ir viešajam Valstybės gyvenimui. Iš istorijos žinome, kiek tyronai kartais valdydavo senovės pagonių tautas. Jų norams nieks negalėdavo pasipriešinti: „Kas karaliui patiko, turi instatymo vertę" — buvo to laiko gyve nimo dėsny.

Visai kitoki vaizdą randame krikščioniškų valstybių tarpe. Čia piliečiai noriai pasiduoda teisėtos vyriausybės globai vadovavimui. Iš valdžios gi reikalaujama lygaus mato visiems piliečiams, vie nokio tėviško rūpinimosi visų piliečių gerove.

Labai dažnai anų laikų valdovai pasižymėdavo nepaprastu savo žiaurumu. Antai Ryme buvo insteigtos gladiatorių mokyklos, kuriose kare paimtieji belaisviai buvo mokomi, kaip greičiau viens kitą galėtų nudobti, nužudyti. Jokie kiti žaidimai taip nedominda-

ŠVENTASIS TĖVAS PIJUS XI.

vauja toje pačioje nekruvinoje Kristaus aukoje, prie to paties dieviškojo stalo priima tą patį Jėzų šv. Sakramente, tose pačiose kapinėse palaidojami amžinajam poilsiui. Be to, patys valdovai, cėsoriai buvo raginami išleisti tam tikrus, vergų padėtį lengvinančius instatymus. Taip pat reikalaujama, kad patricijai be teismo žinios negalėtų vergų kankinti, skriausti ir užmušti. Buvo reikalaujama uždrausti vergų pardavinėjimą: atskirti vaikus nuo tėvų, žmonas nuo vyrų, brolius nuo seserų. Pats darbas kuris iki šiol buvo laiko mas negarbingas, vergams tetinkas užsiėmimas, Katalikų Bažnyčios pašvenčiamas, išaukštinamas. Laikui bėgant ir laisvieji, Bažnyčios raginami, pradeda dirbti. Tuo būdu kaskart buvo mažinamas vergų skaičius, pradėdama jiems už darbą mokėti, duodami nuosavybės žemės sklypai, mažinamos darbo dienos dvarui. Pagaliau, Bažnyčios patarimu, buvo leista vergams už tam tikrą, palyginamai mažą pinigų sumą, išsipirkti sau laisvojo teises, pasiluosuoti nuo baudžiavos. Žinoma, tai neįvyko staugra. Ir čia turėjo prabėgti tam tikras laiko tarpas. Taip pat ir šiandien, kur tik inžengia Katalikų

vo romiečio, kaip tų gladiatorių runktynės, kur tūkstančiai žmonių prieš senatą ir tautą, prieš moteris ir vos gyvenimui pražydušias mergaites, buvo negailestingai nukaujami. Taip pav. imperatorius Titas surengė savo kariuomenės gladiatorių rungtynes, kuriose tik per vieną dieną buvo nukauta apie tris tūkstančius belaisvių. Panašiai pasielgė ir Trajanas, kuris surengė šimto dvidešimt trijų dienų tokias rungtynes, kuriose žuvo ke liolikas tūkstančių žvėrų ir apie dešimt tūkstančių belaisvių — gladiatorių.

Visai skirtingos pažūros Krikščionybės i Kristaus Krauju atpirktąjį žmogų amžinajam gyvenimui, dangiškajai tėvynei: Krikščionim insakoma savo artimą, kas jis bebūtų: turtingas ar vargšas, laisvas ar vergas, suaugęs ar mažas, sveikas ar ligonis, gerbti ir mylėti.

Iš to kas pasakyta aukščiau, pa aiškėjo Krikščioniškosios Religijos nuopelnai. Tad glauskimės ir mes, o vargo Broli, prie šios mūsų mylinčios Motinos — Katalikų Bažnyčios širdies, kame milijonai at rado prarastąją savo sielos ramybę ir nudžiovino karčias išvargusių akių ašaras.

A. Vilutis

Menkybės

Pajautimas

KRISLELIS ASAI,

TOKSAI JAU MAŽAS, TOKSAI MENKAS,
KADA STAI PRIEŠ TĄ DIDINGĄ AUKŠTĮ,
TENAI KUR DEBESYS IŠELE BLĄSKOSI TRANKOS,
KUR SMAILIOS BONES SKAISTŲ DANGŲ BRAIZO — RASO, —
ESU TOKS MAŽAS MAŽAS ASAI.

ASAI DULKELE,

SAPELIS ASAI Miesto PRASMATNYBEJ,
KUR ŽEMES VIESPACIŲ DIDINGI RŪMAI
SAVO MAJESTOTISKA DIDYBE,
TAIP I AUKŠTĮ STIEBIAS, TAIP DIDINGAI KELIAS,
KAD JAUCIUOS TOKS MENKAS IR TOKSAI DULKELE.

MAŽYTIS ASAI,

TOKSAI JAU MAŽAS, TOKSAI MENKAS,
JOG NET IR UŽ ANĄ SENELE,
KURI PRO MANO ŠALĮ PRAEJO KUPRON SUSILENKUS
IR ISMALDOS MANE NUZEIMINTAI MALDAVO — PRAŠE, —
DAUG O DAUG BUVAU MAŽESNIS ASAI.

MEDŽIAGA MONOGRAFIJAI

Ig. Padvalskis

Ka Gero Yra Padariusi Senoji Išeivija Lietuvos Nepriklausomybei

(Iš mano atsiminimų)

Daugelis lietuvių, ypatingai iš naujosios emigracijos, mano, kad be a. a. Višteliausko ir Paugos jokio kito veikimo nebuvo senųjų Argentinos lietuvių tarpe. Toki nuomonė yra neteisinga ir ją reikia isklaidyti.

Jau daug laiko prabėgo ir baigia blukti atmintis apie visas anų laikų veikimo smulkmenas. Tačiau daugelis senųjų amerikonių prisiminė senąjį veikimą, kada kiekvienas lietuvis lietuviui buvo tikras brolis ir patarėjas, kada ir į galvą nevienam neatėjo

liksomybės atgijimo naudai.

Atvykęs Argentinon 1912 metais radau čia jau susikūrusią veikiančią dr-ją „Diegas“, kurios būstinė buvo Barracas rajone. Pirmasai tos dr-jos veikimas pasirodė Palerme. Ji suvaidino pirmąjį lietuvišką veiklą viename salione Bulnes gatvė, o vėliau vaidindavo „Vorwaerts“ salione, kuris ir iki šiandien gerai žinomas lietuviams, nes įsisenėjusi papročių tebeina lietuviški vakarai. Iš vaidinamų veiklų minėtini: „Jono širdis“, „Dumblynė“, „Mirga“.

Greta „Diego“ buvo susidariusi „Tėvynės Mylėtojų Kuopa“, kurios centras buvo šiaurinėj Amerikoje. Ši Kuopa yra suvaidinusi Vidūno „Visuomę“. Del didelio kairumo, neprimant lietuviškoji visuomenė nepitarė, ši Kuopa pamažu išnyko.

„Diegas“ laikėsi ilgiau, nors jo ideologija buvo laisvamaniška, arba šliupiška. Įstatuose jis dėjosi nepartinis. Priklausė prie jo ir katalikai, bet tol kol aiškiai neparodė savo veido.

Didžiajam karui prasidėjus „Diegas“ sudarė pirmąją komisiją rinkti aukoms nukentėjusiai Lietuvai, kurios sąstatan įėjo 3 žmonės: Viliūnas, Jasinskas ir aš. Ši komisija išleido atsišaukimą i lietuviškąją visuomenę.

Veteronas, ALKF Pirmininkas.

1914 metų pabaigoj buvo suaruštas piknikas Saavedros parke per kurį pradėda rinkti aukos. Bet pirmasai kalbėtojas „svieto lygintojas“ garbindamas internacionalą viską pagadino. Tik tai antrame piknike, suruoštame Quilmes pakrante, pasisekė susirinkti šiek tiek aukų. Šiuosyk man teko garbė kalbėti ir sužadinti brolius lietuvius atsiminti savo Tėvyne. Neužilgo po to, buvo išsiųsta i Petrapilį 300 pezų

Ig. Padvalskis

nukentėjusiems nuo karo Lietuvosams šelpti.

Tuo metu del asmeninių nesusipratimų susitvėręs „Susivienijimas Lietuvių Argentinoje“ taip pat sudarė komisiją aukoms rinkti. Ši dr-ja, taip pat kaip „Diegas“ buvo laisvamanių įtakoj. Tai geriausiai liudijo jų prenumeruojami laikastračiai, kaip „Laisvė“, „Kova“, „Keleivis“, „Šakės“, „Laisvoji Mintis“, „Vienybė Lietuvių“ ir „Lietuva“ ir ne vieno vieno nebuvo katalikiško. Delei to abi komisijos pasidarė nepopuliarios ir aukų rinkimas 1915 metais man pasisekė įtikinti joms nesisekė.

veiklesnius lietuvius sudaryti visai atskirą ir nepriklausomą nuo kitų organizacijų NUKENTĖJUSIEMS NUO KARO ŠELPTI DRAUGIJĄ, kuri atsidėjusi galėtų rinkti aukas. Šitoji draugija pasisekė įsteigti tik 1916 metų pradžioje vardu „ARGENTINOS LIETUVIŲ DRAUGIJA NUKENTĖJUSIEMS NUO KARO ŠELPTI“. Pradžioje buvo daug vargo ir nemalonumų su socialistais, nes jie nenorėjo pinigų siųsti į Lietuvą. Jei kurį kartą ir sutikdavo, tai, žiūrėk, ant rytojaus savo nuomonę pakeisdavo. Buvo spėliojimų, kad šitaip socialistai daro del savo ambicijos, todėl jiems buvo užleista pirminko vieta, kad tik netrukdytų darbo. Bet po mėnesio laiko pirminkas - socialistas atsakė iš dr-jos sutverdamas tuo pačiu vardu kitą. Tačiau ši antroji dr-ja neilgai gyvavo, nes socialistai, surinkę keliolika pezų, negalėjo išsiųsti kur juos padėti ir kaip pasidalinti.

Mes gi varėn savo darbą toliau: rinkom aukas, ruošėm loterijas ir suorganizavom bendrą draugiją vakarą suvaikindami veiklą „Nastutė“. Ši draugija pasiuntė į Petrapilį Prūsų lietuvių globai 300 pezų ir tiek pat į Vilnių vardu p. J. Aukštuolio. Atatinkami pakvitavimai buvo gauti. Antrasai net su dabartinio Lietuvos Prezidento A. Smetonos parašu. Pasiųstas buvo ir trečią kartą 300 pezų siuntinys į Vilnių ir gautas pakvitavimas tik su p. J. Aukštuolio parašu. Iš to buvo kilusių nesusipratimų, ginčų ir įtarinėjimų.

Nukentėjusiems nuo karo šelpti dr-ja turėjo keturius skyrius: Parque Patricios, Berisso, Rosario ir Colonia Sarmiento (Chubut). Organizaciją antru kartu prasidėjo nesusipratimai. Ejo agitacija žodžiu ir laiškais vienu prieš kitus. Delei to ir aukų rinkimas sustojo. Svarbiausį ginčą sudarė nuomonė nutraukti aukų siuntimą į Lietuvą. Delei to Valdyba ir visa draugija suskilo į dvi dali. Už nutraukimą pinigų siuntimo į Lietuvą stovėjo dr-jos pirmininkas aa. V. Kitra, sekretorius Undraitis ir, kasininkas Krapavickas. Už rinkimą toliau aukų ir siuntimą į Lietuvą stovėjo: protokolų sekretorius S. Drotinas, valdybos narys A. Totilas ir aa. Be to, antrąją pusę palaikė Berisso skyrius su J. Totila ir P. Makausku priešaky. Visų šių rietenų ir nesusipratimų dėka aukų plaukimas sustojo.

1919 metų pradžioje buvo sušauktas susirinkimas, kuris išrinko naują valdybą. Bet kasininkas atsakė jai perduoti pinigus, kadangi atrodė nepatikima. Antrasai po to susirinkimas buvo labai triukšmingas, nes nenorintieji pinigų siųsti į Lietuvą priskvietė daug nenarių, kuriuos tik tam kartui padarė narius užsimokant 25 cent. Tik tai karo stovis

pamaisė išsiplėsti nesusipratimams ir pagaliau buvo susitarta padėti pinigus ant šių narių vardų: Kitros, Krapavicko, Undraitis ir manęs.

Po pinigų sutvarkymo draugijos valdybos dalis smarkiai sukairejo. Per pirmąjį visuotinį susirinkimą dauguma balsų jau nusitarė siųsti pinigus į Vilnių Kapuskui. Per antrąjį susirinkimą nusitarė pasiųsti į Minską Angariečiui. Prieš šitokius nusitarimus aš protestavau ir nesutikau duoti parašo išimti pinigus.

Šitokiai padėčiai esant klausimas buvo paliktas atviras ir pinigai banke išgulejo per puskerių metų. Pagaliau, 1922 metais liepos 6 d., vargiais negalais aš išgavau pusę pinigų, kad juos persiųčiau į Lietuvą. Tai padariau asmeniškai parveždamas čekį 1062 kronų ir jį perdaviau Vailkelio Jėzaus dr-jai per pral. Januševičių. Pusė tos sumos buvo paskirta badaujantiems lietuviams Rusijoje per Lietuvos Raudonąją Kryžį. Šitų pinigų įteikimo kvitą laikau iki šiolie pas save. Kar dingo antroji pinigų pusė, kuri atateko socialistinei daliai, nežinau, nes niekas ir niekur nėra apie tai prasitaręs.

Šitaip pasibaigė aukų rinkimas iš kurio katalikai įsitikino, kad bendrai veikti su prieškatalikišku ir internacionalistiniu elementu nėra įmanoma. Todel katalikai sutvėrė savo draugiją, kurią pavadinu „Apšvietos dr-ja „AUSRA“. Ši draugija pirmoji išleido lietuvišką laikraštį „Žvaigždutė“, kuris ėmėsi ginti lietuviybę ir katalikybę.

1917 metais Tėvas Benediktas XV paskyrė gegužės 20 d. aukų rinkliavą visose pasaulio bažnyčiose Lietuvos naudai. Užgiręs apie tai aš kreipius į Buenos Aires arkivyskupijos Kuriją prašydamas praveisti rinkliavą. Bet čia nieko nežinojo apie tai. Tada atsikreipiau į Apaštališkojo Sosto Nuncijų mons. Taregrosą, kuris surado bulę ir davė jos numerį patardamas dar kartą kreiptis į Kuriją. Atsikreipus gavau atsakymą, kad tik tada galės būti praveista rinkliava, jeigu Lietuvos arkivyskupas tuo reikalu kreipais. Nenorėdamas praleisti progos pasiunčiau telegramą į Stokholmą p. J. Aukštuolio vardu nurodymą reikalo svarbą ir prašydamas pranešti Kauno arkivyskupui, bet atsakymo į tai negavau ir taip ši rinkliava neįvyko Argentinoje.

1919 metais, atvykus kunigui Švagšdžiui į Argentina, jam vadovaujant suorganizavau du Tautos Fondo skyrius: 134 Buenos Aires mieste ir 131 Berisse.

1918 metais, Lietuvos Tarybai paskelbus Nepriklausomybę, Tautos Fondas gyvai atsiliepė išleisdamas propagandinius lapelius, kuriais sveikino Laisvąją Lietuvą ir smerkė Kapsuką su sėbrais.

Tautos Fondas yra pridavęs lėšų išlaikymui Lietuvos Delegacijos Versaly. Tikrai nebepamenu, bet rodos nemažiau 100 pezų buvo pasiųsta.

Lenkams užėmus Vilnių ir susitvėrus Vyriausiam Gynimo Komitetui, „Aušros“ dr-ja ėmėsi reikalui parinkti aukų. Buvo išsiųsta 2583 auksinai 24 skatikai, kurių pakvitavimas taip pat yra pas mane.

Aukų rinkimas ėjo per susirinkimus ir ėjo lakštais. Tuo laiku kuone visi lietuviai katalikai nešiojo ant atlapo ženklelius su vytimi.

Iš viso to, ką paskubomis atsiminau, matom, kad ir senoji lietuvių emigracija Argentinoje yra

Nepriklausomybės Siekiant

Lietuviškos monografijos redaktorių prašomas mielu noru paėmiau plunksną, kai patiekti šiek tiek žinių iš senosios emigracijos veikimo surišto su laisvos Lietuvos vardu.

Būdams priešingas Rusijos caro spaudimui ir Lietuvos krašto rusinimui ir kartu nenorėdamas atlikti kariškos prievolės Rusijai, aš apleidžiau Tėvynę atvykdamas į Argentina 1911 metais.

Tuo laiku čia buvo ilgu lietuviams jaunuoliams ir dar labiau ilgu Tėvynės mylėtojams, nes visoje Argentinoje tebuvo gal 4 ar 5 šimtai lietuvių. Mergaičių kaip ir visai nebuvo, todėl dar labiau pasiilgdavom savųjų sesučių, jų dainelių ir visų lietuviškų papročių. Toks gyvenimas daugelį mūsų brolių ištautino, nes nemažai apsišvedė su kitatautėmis ir susilaukė šeimos pamažu pamiršo savuosius gražius lietuviškus papročius ir apsišrato su svetimais. Bet kiti iš to Tėvynės ilgesnio dar labiau užsigrudino ir pasidarė to-

PR. DAMBRAVAS

dėjo materialiai draugas Antanas Marcinkevičius. Kalbą atidavėm taisyti kunigai — Padre Diego ir taip nušlifavę ir padėję užvardinimą: „LITUANIA ES UNA NATION INDEPENDIENTE“, pasiuntėm į „La Prensa“.

Vėliau kiek kartų pastebėdavom, kad Argentinos spaudą ką nors neteislingai parašydavo apie Lietuvą, visados atsiliepdavom pataisomis ir protestais. Dažniau siai padėdavom visi keturi savo parašus.

Kada Lietuva pradėjo kovas su priešais, kurie tykojo prarty jos nepriklausomybę, tada mes laisvais susirašinėdavom su pažįstamais ir giminėmis Lietuvoje, dažnai su savanoriais ir linkėjom jiems ištvermės ir priešo nugalėjimo. Palucko du broliai buvo savanoriai ir kovėsi už Lietuvos laisvę. Vienas jų žuvo kovoj su Lenkais. Gavęs liudną žinią Kazys Paluckas nebetvėrė iš apmądo ir ryžosi pats išvažiuoti į frontą. Metė darbą Argentinos ka-

riuomenės arsenale ir vieno armijos generolo padedamas išsiriupino laivakartę dykai ir išplaukė į Lietuvą.

Paluckas būdavo dažnai sako: „Aš turiu būti fronte ir kažnu šuviu nudėti po 3 Lietuvos priešus“. Bet Palucko troškimai kovoti nebeišsipildė: kol pasiekė Tėvynę jau mūšiai buvo sustabdę. Paviešėjęs Tėvynę ir pasiėmęs tautiškos dvasios jis vėl su grįžo į Arg. ir dabar gyvena Tuku mane. Jis pats galėtų daugiau pasipasažoti apie save ir savo troškimus bei darbus Lietuvos naudai.

Kad mes senesnieji emigrantai pasilikom karšti patriotai, tai gal dėka, gerai patriotiškai spaudai, kurią mes sekdamom gaudami iš Lietuvos ir iš šiaurės Amerikos. Aš pats rašinėdavau į „Saltinį“, „Vienybę Lietuvių“ ir į „Lietuvą“.

Šiandie švenčiant jau 18 metų Lietuvos Nepriklausomybės paminimą malonu atsiminti ir tas mūsų menkas Tėvynės pastangas, kurias dėjom jos vardui kelti ir laisvei pirkti.

P. G.

ISPUDŽIAI IS BRAZILIJOS

I.

Keleivini atvykusiam iš Buenos Aires į Braziliją didžiausio įspūdžio padarė gamta — viską pavergianti viską nustelbianti ir įgaunanti savystoviją asmenybę.

Buenos Aise nėra gamtos. Kasdieniniame miesto gyvenime jokia smulkmena jos neprimena. Pati La Plata upe neturi asmenybės. Maža tėra žmonių kurie ją stebi ir nors daugelis dabar jai mandosi, tačiau visai kitaip buvo keliolika metų anksčiau. Tiek, kurie dabar ten mandosi iš dalies atrodo, kad miestui pastačius moderniškas maudykles (Balneario) sykiu su jomis — atsirado ir upė.

Vicente Lopez ar San Isidro, pavyzdžiui, upė dar šis tas, bet pačiam mieste neturi didesnės reikšmės. Ji yra dalis transporto priemonių ir nieko daugiau. Gamtos užmiršimas Buenos Aise yra toks didelis, kad visad sudaro netikėtumą, atsidūrus kokiam kvartale ar gatvė, pamatyti kasant žemę ar žolę iš po šalgytą plytų. Tik pagalvojęs prisiminti, kad ta pati žemė, sudaranti pievas ir laukus, išlaiko ant savęs ir miesto sunkumą.

Sao Paulo ar Santos gamta nustelbia viską ar kaip nugalėta ar nugalėtoja, bet visad visagalingi.

Santos, savo lengvam atogrąžų pasitenkinime, prisitaiko prie savo įlankos formų, meilingai lydedamas jos išsiraizgymus ir duodasi nepalietai giriai įsigalėti net savo aikštėse. Pradedant tolerantišku nusikalstomumu, su kuriu leidžia stipinėti po gatves, urubū (Brazilijos paukščiai sakiniai), kurie kaip juodi vaisiai pasvyrę ant palmių viršūnių, ligi meilingo sutapimo su oru, leidžiančiu trumpinti darbo valandas ir ilginti poilsį (siesta). Santos reprezentuoja laimingą harmoniją bendro sugyvenimo, paremti visišku vieno kitam atsidavimu.

Sao Paulo, priešingai, jau nebe gamta valdo, bet vis tie kdar toli gražu ji nėra pergalėta. Čia žmonės perpjauna gamtą puikiais keliais ir geležinkeliais, kurie yra inžinirijos stebuklas, kankina ją

užvarom su akveduktais ir tiltais ir apjuosia puikiai asfaltuotomis gatvėmis. Bet ir čia gamta pasispardo staigiais pakilimais ir giliom bedugnėmis, besitiesiančiomis ties milžiniškais rūmais, mudo ugniniais saulės spinduliais, duodančiais save pajusti kiekvienam skersgatviui, prie kiekvieno kampe, pasipuošia dangų remiančiomis palmėmis, egzotišką peteliškėm, lankančiomis sodus, perpintus lijanomis ir parazitiniiais augalais, žavi puosnumu raudonos žemės, kuri padaro, kaip kruvinos žaidos, kalne padarytus išplovimus. Net dangus, gaubias aplinkui rymančius kalnus, yra amžinas priminimas gamtos, kurios prieglobsty gyvenama.

Paulistų iniciatyvos dvasia pasireiškia tūkstatyje smulkmenų, liudijančių materialinę ir kultūrinę pažangą, bet labiau negu kuriam kitam dalykui, pasitvirtina pasiryžime nepasiduoti kovoj su klimatu, giria ir kalnu.

Sao Paulo jauties toli nuo Buenos Aires, kur vien miestas be gamtos, ir nuo Europos, kur miestas ir gamta susilieja į vieną vienetą. Europoj namų akmenys turi vienodą spalvą su kalnais, o šitie, atrodo, neturi kito uždavinio, kaip palaikymą miestų, juos priglaudžiant ir ginant, lygiai kaip ir upės, atrodo, juos puošia ir perkerta su meile. Europoj nėra dilemos: žmogus ar gamta.

Buenos Aires tėra vienas natūralinis fenomenas, kuris galinagai patraukia dėmesį, ir kuris, atrodo, Brazilijoj nepažįstamas: galingas vejas (pampero) verčias miestą dejuoti ir palaikąs orą kristoliniai tyrai ir dangų — tam.

Tuo tarpu Brazilijos kalnus gaubia nepermatomi rūkai suliesiai žydrą.

dami jų kontūrus ir atrodo niekad neišsisklaidą. Tai padaro poetišką efektą, bet pilną melancholios. Begalybė susiaurėja ir apsirubežiuoja siaurais spiečiais. Čia nežinomi milžiniški horizontai, kurie Buenos Aise yra visad akimis neapėpiami.

(Bus daugiau)

L. P. Pirm. Sek. p. Br. Blavieščiūnas pasveikins ALKF per Paminėjimą La Razon sal.

Provencijos Lietuviai

Berisso Lietuvių Organizacinis veikimas

(Tąsa iš 259 nr.)

1931 metais įsteigta Lietuvių Katalikų draugija, kuri turėdama stiprią organizaciją opozicijoj iš-karto negalėjo viešai parodyti vi-suomeniško veikimo, bet pamažu augo nariai. 1932 metų pabaigoj Lietuvių Katalikų draugija buvo perorganizuota įvedant savyšal-pos skyrių ir pavadinta „Lietuvių Katalikų Savyšalpos ir Kultūros draugija „Mindaugas“, kurioje įe-jo lietuvių choras, draugija suor-ganizavo atskirą vaidintojų Būre-lį ir 1933 metais pradėjo Tautiš-kai Katalikiškai stiprai veikti, draugija užmezgta artimos san-tykios su Lietuvos Atstovybe, ir Lietvių Namais Buenos Aires, iš kur gavo moralės ir materialės paramos. Draugija „Mindaugas“ pirmoj eilėj ėmė statyti tautišką ir lietuvišką meną. 1934 metais įsteigta pirmą Berisse lietuvišką mokyklą, kurią savo lėšomis nema-žai remia. 1935 metais draugija „Mindaugas“ savo veikimu ir na-riais pralenkia visas Berisse lie-tuvių organizacijas. Netik tautiš-kių kultūrinio veikimo rūpinasi draugija, bet nemažai prisidėjo ir prie labdarybės darbo paremiant bedarbius netik savo narius, bet ir šiaip suvargusius lietuvius. Už tai netik lietuvių tarpe draugija turi gerą vardą, bet ir kitataučiai skai-to rimčiausia lietuvių draugija

Draugija palaiko gerus santykius su vietos įstaigomis, ir su draugin-gų tautų organizacijomis. 1935 m. pabaigoj draugija „Mindaugas“ vel perorganizuota, pakeičiant įs-tatus platesniam veikimui.

1933 metais iš draugijos „Varg-dienis“ skilę keli nariai stengias sutverti socialistų klubą, kurį pa-vadinio „Argentinos žinių štabas“ kuris neparodė jokio visuomeniš-ko veikimo, tik pirmoj eilėj pradė-jo pravakuoti ir šmeižti kitas or-ganizacijas, bei atskirus asmenis. Tais pačiais metais remiant vie-nam aukštam asmeniui buvo pava-dintas Berisso Tautininkų skyrius kuris savo ideologijoje pasiūlo toks pat socialistiniai laisvamanis-kas, kuris pirmiausia išėjo į ko-vą prieš tautišką — katalikišką draugiją „Mindaugas“, kad pa-kenkti tautiškam kultūriniam veikimui. Tam darbui nesigailėjo pastangų nei lėšų. Šiaip Berisso tautininkai jokio tautiško kultūri-nio veikimo nėra parodę, tik spau-doje pasigyrimais ir kitų šmeiži-mu, ypač per specialiai leidžiamą šmeižtėlį „Argentinos Aidas.“ 1934 metais ir 1935 metais buvo biškį sustiprėję, bet 1935 metų pa-baigoj laikomi pusiau mirę, kad ir susirinkimų nedarydavo, tik Val-dyba laikosi stipriai, kuri be jokių rinkimų pasiskelbdavo.

1934 metais Berisse suorgani-zuota pirmoji lietuviška mokykla kuri atidaryta Lietuvių Tautos

Vado Antano Smetonos jubilėjaus metuose ir todėl tapo Berisso lie-tuvių mokyklą pavadinta Prez. An-tano Smetonos vardu. 1934 me-tais mokyklą lankė 34 lietuvių vai-kučiai 1935 metais lankė iki 46. Mokyklą veikė vien lietuvių kal-boje prisilaikant Lietuvos pra-džios mokyklos programos, tik čia buvo daugiau kreipiama dėmės į vaikučių tautišką meną, kurį dgr-augija „Mindaugas“ savo lėšomis buvo parėmusi įvesdama muzikos pamokas. I mokyklą priimami vi-si lietuvių vaikai be jokių skirtu-mų.

1935 metais susiorganizavo Bu-vusių Lietuvos Kariuomenės Ka-rių Sąjunga „Kęstutis“ grynai tautiškais kultūriniais tikslais. Atskirai Karių Sąjunga „Kęstu-tis“ neparodė visuomeniško veiki-mo, rengė tautišką paminėjimus drauge su draugija „Mindaugas“

Dabartiniu laiku Berisse yra

trys lietuvių srovės,

1. Tautiškai Kultūrinio veikimo gyviausiai veikia sekančios: drau-gija „Mindaugas“, Liet. Choras Vaidintojų Būrelis, Prez. Antano Smetonos vardo mokykla, Buvu-sių Lietuvos Kariuomenės Karių Sąjunga „Kęstutis.“ Jos visos vei-kia kontakte.

2. Berisso Tautininkų skyrius, kuris veikia socialistiškai laisva-maniškai.

3. Draugija „Vargdienis“, ku-ris skaitosi lietuviai, bet jokio lie-tuviško kultūrinio veikimo nepa-rodė, tik grynai komunistiniai vei-

nia, žemindami lietuvių gerą var-dą. Visos šios trys grupės tarpe savęs neturi gerų santykių del sa-vo ideologinių skirtumų

J. Sadauskas.

DAUG ŽADA NAUJAS

PIRMININKAS

Naujas „Mindaugo“ draugijos pirmininkas p. Adamonis yra jau nas vyras ir kupinas energijos pa-sidarbuoti tautiškoj dirvoj. Nuo pat pirmųjų „Mindaugo“ draugi-jos susikūrimo dienų yra buvęs ve-iklus narys, dalyvaudamas chore ir vaidinime.) Visi laukia, kad šia-is metais „Mindaugo“ draugijos veikimas žymiai pasistumės pir-myn.

Svarbiausiu naujojo pirminin-ko rūpėčiu yra lietuviškos Prez. Antano Smetonos mokyklos pala-i kymas ir mokslo pradėjimas. Kaip žinoma, ši mokykla pernai met-gražiai veikė viduj, bet turėjo ne-mažai išorių kliūčių. Jas sudarė nuolatinis lėšų trukumas ir pavy-dininkų organizacijų neteisingas puolimas. Dar ir šiems metams yr-pasilikusių skolų, kurių išlygini-mu yra susirūpinęs draugijos pir-mininkas ir visa valdyba.

Pasikalbėjus su p. Adamoniū-gavom išpūdžio, kad draugija „Mi-ndaugas“ tiek padėjus rūpėčio kultūriniais reikalais, dėš jų dar daugiau, kad tik patarnauti mū-sų išeivijai ją sulaikant nuo ištai-tėjimo ir pakeliant jos tautinį su-sipratimą, o taip pat ir gerovę.

Korespondentas.

BERISIEČIAI RENGIA SI PRIE 16-TO VASARIO.

Šiais metais buvo manama Be-risse rengti 16-tą Vasario pamy-nėjamą bendrai visomis tautiško-mis organizacijomis, ir tuo rei-ka-lų buvo daryta žygio, bet Be-risso Tautininkai atsisakė nuo bendro minejimo. Tik dr-ja „Min-daugas“ ir Karių Sąjunga „Kę-stutis“ bendrai rengia 16-tą Va-sario, 18 metų sukakties Lietuvos nepriklausomybės mynėjimą. Va-sario mėnesio 22 diena šeštadi-

ny, kur statomas patriotiškas, veikalas vieno veiksmo drama „Knygnešys“ dr-jos „Mindaugas“ choras išpildys keletą dainų, ir ANTANO SMETONOS vardo mo-kyklos mokinių deklamacijos. Į minėjamą dr-ja „Mindaugas“ ir Karių S-ga „Kęstutis“ žada kvie-siti Lietuvos Pasiuntinybės visa personalą, ir lietuvių kitatau-čių draugingas organizacijas. Kaip visuomet Berisiečiai moka gražai surengti paminėjimus, taip ir šimet reikia tikėtis, kad mokės tinkamai tą brangią iškil-mę paminėti.

Koresp.

IS KARIŲ SUSIRINKIMO

Vasario mėnesio 8 dieną 9 val. vakarą calle Napoles 4260. Buvu-sių Lietuvos Kariuomenės Karių Sąjungos „KĘSTUTIS“ įvyko skaitlingas visuotinas narių su-sirinkimas, kame svarbiausiai bu-vo šiems metams Valdybos rinki-mas, bei kiti organizacijos raika-lai. Į Valdyba išrinkti sekanti: pusk. p. Pranas Kisieliūsis pirmi-ninkas, vir. pusk. Kazimieras Ja-nonis — vice-pirmininkas, P. Pau-linas Januškevičius — sekreto-rius, savanorių kurejas p. Danie-lius Strolia — kasininkas, vyr. pusk. Antanas Žalga kasininko padėjėjas, p. Kazimieras Jakub-ka — protokolų sekretorius, pusk. p. Jurgis Mažuika — knygini-nkas. Revizijos Komisija: vyr. pusk. Vladas Pupienis, Povilas Rožanskas ir Mykolas Tamuliū-nas, Aptarti Karių Sąjungos „Kęstutis“ svarbūs raikalai, kad galutinai sutvarkyti raštines kny-gos ir užvesti Karių biblioteką ir skaityklą, užmegsti artimi san-tykiai su Buenos Aires Karių Sąjun-ga, ir kitomis tautiškomis Kultū-rinėmis organizacijomis. Po su-sirinkimo prisirašė 6 nauji ka-riai. Susirinkimas praėjo labai gyvai, dauguma narių pageidauja kad susirinkimai būtų daromi tan-kiau, ir sutraukti visų buvę Lietu-vos kariuomenėje kariai, gyvenan-tieji Berisse, kur paviršutiniai i-mant yra virš šimto.

..... P. K. Karys...

Pasaulinio Maštabo Fiziniolavinimosi Stadisus

LUNA PARK

CORRIENTES 99 — U. T. 31-1990 — Prieš pat centralinį paštą — BUENOS AIRES
Tretios pasaulinės rugtynės įvyks ši sekmadieny dalyvaui mūsų tautiečiumi, pasauliniam kampeonui
JUOZUI KOMARUI

Rungtynės daromas tris kartus per savaitę: antradieny, ketvirtadieny ir sekmadieny lygiai 22 val.
Kiekviena iš nurodytu dienu imasi keturios poros.
Bendras įėjimas tribūnon tekinuoja tik \$ 1.—

PLATESNĖ POLITIKOS APŽVALGA

(Tąsa iš 4 pusl.)

Čekoslovakija pasirašė panašią sutartį su Rusija.

Nespėjo pasaulio opinija kaip reikiant pasisakyti aukščiau pa-minėtais klausimais, kaip birželio 18. d. Londone Anglija pasirašė su Vokietija sutartį, kuria pripa-žįsta šiai pastarajai turėti 35% Anglijos karo laivyno. Ši sutartis visoj Europoj buvo priimta su didžiausiu nusistebėjimu. Prancūzijos ir kitų kraštų spauda pa-sakė Anglijai daug nemalonių žo-džių. Anglijos - Prancūzijos san-tykiai po to žymiai pablogėjo. Vo-kietija gi galėjo girtis dideliais diplomatiniais laimėjimais.

Taip pat birželio mėnesį susi-rinko Romoj Mussolini sukviesta Dunojaus konferencija. Joj bu-vo svarstomas Bulgarijoj ir Ven-grijai pripiginklavimą, jeigu jos prisidės prie Rytų pakto. Konfe-rencija nedavė jokių praktiškų rezultatų. Bulgarija ir Vengrija neprisidėjo prie pakto, nes nebu-vo prasmės. Jos matė jame pri-pažinimą 1919 metais nustatytų sienų, su kuriomis negalėjo su-tykti.

Iš to kas pasakyta matyti, kadflikto Prancūzijos Vyriausybės el-gėsy. Iš kitos pusės Anglija labai susirūpinusi Tautų Sąjungos ne-veiklumu, kurią ji labiausiai bran-gina ir gina. Tiesa, Tautų Sąjun-ga sutiko su Anglijos pasiūla ir beveik vienbalsiai pasmerkė Ita-lijos pasiūlymą ir nutarė pavar-toti sankcijas, bet visi šitie nuta-rimai visai nepakeitė Italijos nu-sistatymo ir ji visokiais būdais stengiasi išvengti jai grėsiančių sunkumų.

Prieš metų galą atrodė, kad Anglijos Vyriausybė nenori būti pergriežta Italijos atžvilgiu ir ji susitarus su Prancūzija padarė Italijai žinomą LAVAL - HOARE pasiūlymą, kuris faktiškai buvo premija puolikui, tačiau Italija ir tuo buvo nepatenkinta reika-laudama didesnių nuolaidų Afri-koj. Šitas pasiūlymas, Italijos kritikuojamas ir Etiopijos atmes-tas, iššaukė didžiausiu protestų Anglijoj ir Prancūzijoje, o taip pat ir mažųjų valstybių, kurios jį lai-kė pavojingu precedentu, pavyz-džiū, kurį gali pasekti kairkuros didžiosios valstybės ir Europoj silpnesnių tautų atžvilgiu. Ryš-ium su šiais protestais buvo pri-verstas atsistatydinti Anglijos užsienių reikalų ministeris Hoare

ir visas ministerių kabinetas, nors tik ką buvo laimėjęs rinki-mus, atsidūrė kelioj padėty, nes buvo aišku, kad Anglijos užsienių reikalų ministeris padarė aną pa-siūlymą susitaręs su kitais kabi-neto nariais. Negeresnėj būklėj atsidūrė ir Prancūzijos Vyriau-sybė, ypatingai jos pirmininkas Laval, kuris nors netaip greit, bet kiek vėliau turėjo pasitraukti iš valdžios. Iš to matosi, kad Ita-lijos - Etiopijos konfliktas neša pasekmes, kurios visai pateisina pasaulio susirūpinimą ir atsimi-nus Strezos fronto iširimą, o taip pat įvairių valstybių sąjungų persigrupavimą, gali turėti dar liūdnesnių pasekmių Europos ir viso pasaulio taikai.

Greta su aukščiau pažymėtais įvykiais visi kiti atrodo menkais, nors normaliais metais būtų atkreipę viso pasaulio dėmesį. Prie šitų galima priskaityti Monarkijos sugražinimą Graikijoje, leidi-mą grįžti į Austriją Habsburgo šeimos nariams ir Austrijos pasi-ryžimą įvesti monarkistinę val-dymo formą. Toliau - Japonijos nuolatinį žygiavimą į Kinijos gi-lumą ir atplėsimą nuo jos vis di-desnių ir didesnių plotų, kurie pereina į tautišką japonų įtaką.

Japonijos groboniška politika Ki-nijos atžvilgiu kelia nerimą Rusi-joj ir Š. Amerikos Jungtinėse Val-stybėse ir gali iššaukti ginkluotą konfliktą.

Baigdami turime pažymėti, kad mūsų Tėvynės užsienių politika 1935 metais praėjo po Klaipėdos ženklų. Kaip jau aukščiau pažy-mėjom, Vokietija stengėsi viso-kiom priemonėmis atgauti Klaipė-dos kraštą. Mūsų valstybė turėjo atlaikyti nelygią kovą su didele valstybe. Buvęs įtempimas po rin-kimų į Seimelį kiek atslūgo, bet laimėjus provokiškom partijom mūsų susirūpinimas Klaipėdos reikalais negali sumažėti.

Iš šviesesnių taškų mūsų užsie-nio politikoj galima pažymėti P a b a l t i s valstybių perio-dines užsienių reikalų ministerių konferencijas, kurios praeina la-bai draugingoj atmosferoj. 1935 m. Lietuva su visom kitom valsty-bėm palaikė draugingas santy-kius ir sudarė daug prekybos su-tarčių. Santykiai su Lenkija ir Vilniaus klausimas tebestovi vie-toj nors ryšium su Pilsudskio mir-timi buvo laukiama didesnių at-mainų.

P. Galinaitis

ATVYKO P. BLAVIEŠČIUNAS

Praeitą savaitę atvyko naujai paskirtasai Lietuvos Pasiuntinys P. B. Blavieščiūnas ir jau pradėjo eiti savo pareigas.

P. Blavieščiūnas užima vietą p. P. Gaučio, kuris, kaip žinoma, iškino pavaduoja San Paulo Lietuvos konsulą. Prie šios progos teko sužinoti, kad p. Gaučys greičiausiai bus paskirtas nuolatinio generalinio konsulo Brazilijoje.

P. Blavieščiūnas yra vedęs prancūzas, bet didelę Lietuvos bičiulę, kuri yra gavusi teisių daktaro laipsnį už disertaciją apie Klaipėdos teisę.

P. Blavieščiūnas yra maloniai sutikęs priimti ALKF pakvietimą dalyvauti visose Lietuvos Nepriklausomybės iškilmėse, taigi, bažnyčioje ir salėje, pastarojoje prataramas pasveikinimo žodį.

Naujam Lietuvos Vyriausybės aukštajam valdininkui linkim gražios kloties savo pareigose.

SPARCIAI RUOSIASI

ALKF visos organizacijos smarkiai ruošiasi prie tinkamo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo. Paminėjime dalyvaus visų organizacijų kultūrinės ir meninės jėgos. Vaidintojų Būrelis, kurį vadovauja L. Jaunimo dr. ja pastatys „Savanorių Dukters“ prologą, šv. Cecilijos choras atliks dainų programą, eis deklamacijos, patriotinės kalbos ir bus išpildyti keli vokaliniai muzikaliniai numeriai. Be to, bus įdomi paskaita, kurią pateiks kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis.

Neabejojama, kad šių metų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas prašoks visus iki šiolie padarytuosius. Dar pažymėtina, kad ji bus didžiausio vakarinio dienos „La Razon“ salone, taigi ir vietinė spauda apie tai plačiai atsilieps.

Visi lietuviai turi tai atsiminti ir skaitlingai šiame Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime dalyvauti.

PARDUODA

Karolis Kaušylas parduoda žemės sklypą labai geromis sąlygomis ir labai gražioje vietoje. Be to, į tą vietą prieina tranvijai ir omnibusai. Sklypas randasi: c. Anatole France 1443 Gerli FCS.

PABLO SYBUT SIUVEJAS

Gerai ir sąžiningai atlieka darbą. Didelis medžiagų pasirinkimas.

Visi lietuviai tik ten siuvasi sau rubus

c. NUEVA YORK 4681

BERISSO F. C. S.

Jau Nauji Metai. Jūsų namiškius geriausia paguosite, jei jiems i Lietuvą išrašysite dovanų didžiausį. Pietų Amerikoje savaitraštį

„ŠVYTURYS“

Av. Montes de Oca 85 — Buenos Aires

Metams kainuoja tik 4, užsienin 6 pezai. Metiniai skaitytojai gaus dovaną didelį ir gražų Kalendorių 1936 m.

RUOSIAI PRIE RINKIMŲ

Didžiųjų Argentinos dalyko 1 d. įvyks rinkimai į Kongresą. Agitacija jau varoma visu smarkumu. Didžiausia kova eina tarp valdančios partijos Nacional — Demokratų ir Radikalų. Kitos partijos, kaip Socialistų ir Populiar neturi didelės reikšmės.

BUS LABAI IŠKILMINGAS SUTIKIMAS PIRMOJO KARDINOLO

Ne tik katalikiškoji visuomenė yra susirūpinusi iškilmingu sutikimu pirmojo Argentinos kardinolo mons. Copello, bet ir valdžia ir miesto valdyba prisideda prie šios iškilmės. Valdžia yra pareiškus, kad nori matyti savo kardinolo sutikimą nemažiau iškilmingai už šv. Tėvo Legato kardinolo Pacelli. Tam reikalui bus duota tiek kariuomenės, kiek bus reikalinga visam keliui nusta-tyti. Miesto Valdyba taip pat pritarė iškilmėms ir pasiėmė išpuos-ti miestą ir visur pastatyti garsia-kalbius. Iškilnių paruošimui suti-ko užleisti dykai Radio Brodcasting Municipal, per kurį atatin-ka ma komisija galės varyti plačią propagandą.

IŠ LUNO PARKO

NEPAPRASTOS IMTYNĖS

Pareitąją savaitę mūsų tautietis J. Komaras turėjo nepaprastą imtynės su Amerikiečiu „Tigre de Texas“, kuris skaitomas vienas iš vikriausių, Luno Parko stadione.

Ši karta, kaip ir visuomet, publicos nepaprastai susidomėjimas šiomis imtynėmis, privertė Luno Parko administraciją, sustiprinti sargybą, kad neįvyktų vėl kokių nors incidentų.

Visuomet buvo aišku, kad mūsų Juozas turėjo viršų, bet vikrusis Amerikietis, joku būdu nepasidavė ir visuomet ieškojo progos išeiti lygiomis, nes jau patsai suprato kad, Juozo negalės paguldyti.

Po pusės valandos sunkių imtynių teisėjo buvo pripažinti išėję lygiomis.

Bravo Juozeli, laikykis.

Koresp.

PASVEIKO

Nuolatinė „Švyturio“ skaitytoja ir remėja Ponia Deksnienė, jau pasveiko po operacijos ir šiomis dienomis sugrįžo į savo namus.

Koresp.

IŠVYKO Į LIETUVĄ

Vasario mėn 10 d. išvyko į Lietuvą mūsų priešlaikiniai ir nuolatiniai „Švyturio“ skaitytojai p-lė Joniunaitė Ona, Paškauskas Juozas ir Paškauskienė Elzbieta; draug su jais išvyko ir Einoris Pranas ir Juškiene Ona su sūnumi. Visi šie lietuviai ilgą laiką gyveno Berisė ir susitaupe kelius centus parvyko į tėvynę. Laimingos kelionės.

VARGO PELE

Daug iš mūsų lietuvių ir didelį patirtį ir veiklą, kartais praėina nepastebėti viešame lietuvių kolonijos gyvenime, nors tie pilkieji didvyriai vargo pelės čion pat tarp mūsų gyvena ir nenori kištis į amerikanišką politiką. Jie myli Lietuvą lietuvių, savo kalbą, tikybą ir lietuviškus papročius.

Vienas iš tokių vargo didvyrių ir yra Feliksas Pašiūnas, kuris dabartiniu laiku gyvena nušaliu nuo politinio lietuvių gyvenimo, bet tas pats Feliksas, kaip gyveno (okupuotoje) Lietuvoje dare milžiniškus žygius tėvynės ir lietuvių labui. Felikso pastangomis ir jo buvimo laiku Svenčionių lietuvių globos komiteto nariu teko pakelti daug sunkių ir nugalimų kliūčių.

Lenkai norėdami p. Feliksą pakreipti palankesniu buvo jam davę švenčionyse kelių prižiūrėjimo komisijos pirmininko vietą, kurią jis buvo užėmęs apie keturius metus laiko.

Matydami lenkai, kad P. Feliksas, nors jų apmokamas valdininkas — nelinko į jų pusę, tai pradėjo demagogišku ir prievartos būdu jį spirti.

Daug kartų, pasakoją Feliksas, jį buvo suėmę ir suvertę atsakomybę už lietuviškų organizacijų darbus.

Būdamas tikro lietuviško būdo ir kilnių nusistatymų žmogus jis nepabijojo lenkų grąsinimų ir su mielu noru sutiko pakelti ta demoralizacinį darbą iš Okupantų pusės. Sunkiuose jo kovos momentuose kreipdavasis į lietuvių komitetų esanti Vilniuje, kuris vien tik morale paramą jam tegalėjęs duoti.

Po ilgos ir nenuilstamos kovos pamatė Feliksas, kad vistiek lenkai jį iškis į kalėjimą ir laikys, kaip ir daugumą kitų lietuvių lai-

ko kalejimuose be jokios kaltės — vieną gražią dieną apleido Okupuotąją Lietuvą, pavesdamas ki-tiems lietuviams tą, sunkų ir žiaurų karą su okupantais.

Kalbant Feliksui — asarą nuri-dėjo per jo veidą, — kad tiek vargo padėjo Lietuvoje gyvendamas ir kovodamas su lenkų okupantų nagaika, čion tarp lietuvių eina paštynės ir rietenos, tarp atskirų asmenų, kurie pasivadinę draugijų vadais. „Mes neturėjome jokių partijų“ — pasakė Feliksas. „Kodel čion taip negal buti“. Juk iš tikrųjų blaiviomis akimis žiūrint, keistai atrodo, kad lietu-viai tarpusavio kovose daugiau e-nergijos išleisdžia, negu kokiam nors kilniam darbui.

Dabar gerb. Feliksas yra apsi-gyvenęs V. Lugane ir su pasigai-lejimu žiūri į lietuvių nesantaiką.

Koresp.

PRAŠO APGINTI NUO

„ZINIŲ“

Žydėlis J. Taper gyvenantis c. Varnes 566 N. Pompeya buvo apsi-lankęs i „Švyturio“ redakciją ir maloniai prašė paskelbti per „Švyturį“, kad jam daugiau ne-siuntintų P. A. Zinių nes sako, kad ju nei vieno numero nepardu-odas ir kelis kartus prašęs, jų „redaktoriaus“ kad nesiųstų, bet tas jokios domės nekreipias.

LAIMINGOS KELIONES

Vasario m. 12 diena 7 Berisė-čiai išvažiavo į Lietuvą. P. Juozas Paškauskas su žmona Elizbeta ir sunum Vilių, p. J. Paškauskas yra pirmas dr-jos „Mindaugas“ kure-jės ir ANTANO SMETONOS var-do mokyklos Tėvų Komiteta na-rys, kur sunus Vilius dvejus me-tus lankė minėtą mokyklą, p. Paškauskai yra susipratę tautiš-

kai Katalikiškai, ir visuomet re-mia kultūrinį veikimą, vien-kart ir tampus kur per penkis ir pusę metų abu su žmona dirbda-mi susitaupe keliatą centų ir grį-šta į savo tėvynę ir tikisi sugrįže pagerinti savo ūkį, Panelė Ona Janunaitė taip yra pirmą kartą draugijos „Mindaugas“ narė ir uoli choristė, susitapiusi cento del klimato nepakelimo priežasties grįžta nuolatiniai apsigyventi i Lietuvą. P. Pranas Einoris kur dirbdamas fabrike buvo sužeistas ir gavęs iš kompanijos atlygini-mą važioja i Lietuvą ir mano ver-stis prekyba, P-nia Juškiene su sunum važioja del sveikatos pa-taisymo, vyras turėdamas gerą darbą dar pasilieka, koki metų lai-ką susitauptyti keletą centų ir grįšti.

Visiems „Mindaugiečiai“ am s“ draugija linki laimingos kelionės Teko patirti kad žinomas Berisė veikėjas dvejus metus buvęs dr-jos „Mindaugas“ sekretorius p. Tamulionas greitai laiku rengias važioti i Lietuvą šešiams mėne-siams pasivešėti, kur mano sut-varkyti savo asmeniškus gyven-i-mo reikalus, taip ir organizaci-niais reikalais, kaip A. L. K. Fede-racijos taip ir dr-jos „Mindaug-as“ bei ANTANO SMETONOS vardo mokyklos raikalais, pasiru-pinti.

K-tas.

UZPROTESTAVO PRIEŠ

ARGENTINĄ

Užs. Reik. Ministeris Eden at-sakydamas i paklausimą Parla-me-nte del išleistų Argentinos pašto ženklų su Malvinų salų atvaizdu, pabrėžė, kad Argentinos pretensi-jos yra nepamatutos ir kad Angli-ja niekadoms neatsisakys nuo tų sa-lų. Argentiniai gi patarė negadinti gerų santykių tarp abiejų valsty-bių.

**Paremk Rinkliavą Labdaringai Savai-
tei. Atnešk Savo Auką Pinigais Ar
Daiktais Herrera 287, Arba Montes
de Oca 85.**

A. L. TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

Prašešame visiems tautinin-kams, kad 23 diena vasario mėn. 18 val. šaukiamas visuotinas A. L. Tautininkų susirinkimas Av. Montes de Oca 85.

Yra daug svarbių reikalų ap-tarti, todėl kviečiame visus tau-tininkus ir prijauniančius atsilan-kyti.

BITYNAS LITUANIKA

calle Madriaga 6606 Villa Lugano Senai žinomas ir vienintelis lietuvių bytinis, parduoda aukš-čiausios rūšies ir pigiomis kaino-mis tikrą medų, kuris dėl savo aukštos kokybės ir grynumo senai jau įsigyjo gerą vardą ir gausin-gą klientūrą. Kilas tekinuoja tik vienas pezas. Perkant nema-žiau 5 kilų aš savo lėšomis prista-tau i namus.

Mūsų obalsis: — Savas pas sa-va, — taigi lietuviai drąsiai kreip-kitės i mane, o aš Tamistoms pa-tarnausiu, kad visuomet liksite patenkinti. Užsakymus galima da-ryti tiesiai i bityną, virš nurody-tu adresu. Viskas bus greit ir są-žiningai atlikta Lietuvius prašau įsitikinti.

B. Petrauskas

VIENTATINIS APGYNIMAS DARBININKŲ

Nelaiminguose Atsitikimuose. Teisingas ir Teisėtas Nustatymas Nedarbingumo Medicinaliai — Juridinė Intervencija — Pralaimėjus Byla Visą tai galima surasti pas gydytoją

DR. LEON TAURES

BRASIL 915 U. T. 23-3215 Priėmimo valandos : nuo 13 iki 16 ir nuo 19 iki 21. Gerai įsidėmėkit visi fabriku darbininkai.

DIPLOMUOTA AKUSERE

Maria Nieves B. de Castaneo c. Guayaquil 4466. — Berisso U. T. 141 - Berisso Priima visokių laiku ir kiek-viena valanda. Kainos ekono-miškos tikras ir skubus patar-navimas prie gimdymo.

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKOJE

Priziūrima gydytojų specialistų.

MODERNIAUSIAS VENERINIŲ LIGŲ GYDYMAS

Ivairios moterų ligos — Kraujo užplūdimai
Džiova — Gydytas aukso druskos kontr. X spinduliai
Chirurgija — Vidujinės ligos — Apendicis — Nenormalios nagos
Širdies — Vidurių, Skilvio ligos — Reumatizmas.
Gerklės, Nosės, Ausų ligos. Odos uždegimas ir panašios ligos
Diatermia — Ultravioletiniai Spinduliai.

Peržiūrėjimas 2 pezai

Priima nuo 10 iki 12 v. ir nuo 15 iki 21 v. švent. nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1039

Dr. JULIUS EIDELS

Lietuvis gydytojas, diplomuotas Vokietijos ir Buenos Aires universitetuose. Gydo įvairias, k. t. kraujo, vidurių, plaučių, širdies, ausų, nosies, nervų raumenų ir **MOTERŲ** visas ligas. Kiekvienam ligoniui labai svarbu, kad asmeniškai papasakoti apie savo ligą **PAČIAM GYDYTOJUI SAVOJE KALBOJE**. Lietuviai eina pas tą gydytoją, su kuriuo pačiu sava kalba susikalba.

Priima nuo 15 iki 18 val. Sekmadieniais nuo 9 iki 12 v.
C. PARAGUAY 631 (Esquina FLORIDA)
U. T. 31, Retiro 6516 — Buenos Aires

D. R. A. GODEL

Specialistas gydymo

BLÉNORAGIJA — SIFILIS (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUČIŲ, ŠIRDIES, SKILVIO, KEPENŲ, NERVŲ ir REUMATIZMO ligų
X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligos Specijalistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.
Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo val. nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val. kasdien.

Calle CANGALLO 1542

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

Pigios kainos.
Mokėjimo palengvinimai
Nuo 9 iki 21 v. Sekmadieniais nuo 9 iki 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydytas galūtinis, naujo-
viškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAŽAKRAUJYSTĖ (Tikslus analizas).
3. AVARIJOS visu laipsnių. Gydytas patikrinus (kraują anal. 1914).
4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
4. ODOŠ kroniška egzema, votys, plaukų kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
5. HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo
6. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cicarelli metodu.
7. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų sumenkėjimas.
8. REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
9. Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
10. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
11. SKILVIS: Išputimas, nerviškumas, užkietėjimas, vėma, žaizdos.
12. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
13. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.— \$ 5 PER SAVAITE
ANALIZAI IR PATARIMAI VELTUI
KALBAMA LIETUVIŠKAI

L RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Modistė Danutė

c. Chile 1075. Buenos Aires
Pirmarūšė moterų rūbų siuvykla

PIRMARŪŠIS KNYGYNAS
LA COMERCIAL
Av. Montes de Oca 367
U. T. 23 - Buen Orden - 0508
Knygos ir įvairi rašomoji medžiaga.
Lietuviams nuolaidos.

M. RAČKAUSKAITES
LIETUVIŲ RESTORANAS
c. Manuel Estevez 500
3 kv. nuo Avežanedos tilto.
Muzika ir šokiai kas sekmadieniais

Dr. SCHAVELZON

LIGONINĖS "MUNIZ" ŠEFAS

Veneros ligų, gerklės, ausų, nosies pilvelio, širdies, kraujo, plaučių ir kepenų. **Specialistas**

Kalba visomis kalbomis

Darbininkams didelė nuolaida.

PUEYREDON 936. BS. AIRES
U. T. 47 - 8416

Servicios funebres

Lūdesio valandoje Tamstai gerai ir sąžiningai patarnaus vien tik

Boccia H-nos

Representante
LAFEUDO H-nos
BARCELONA 4452
U. T. 22 — BERISSO
Turi įvairius ir gerai įrengtus vežimus: vestuvėms, krikštynoms ir pakasynoms.
Naktinis patarnavimas.

Dantų Kliniką ir Laboratorią

"Sarmiento"

c. SARMIENTO 1069. BS. AS.
U. T. 35-0540

Priima nuo 9—12 ir 14—20 v.
Sekmadieniais ir šventadieniais nuo 9 — 12 val.

Plombuojame dantis ir įdedame naujus, traukimas be skausmo. Patarimai nemokamai.

Mūsų kliento patogumui perkėmė dantų laboratoriją į didesnes patalpas.

SERVICIOS FUNEBRES

— de —
E. Nuñez

C. Caseros 1316 U. T. 23-5903

— AKUSERE —
F. BENES BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietuvių Kolonijoje.

c. Lima 1217
U. T. 23 - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.
Sekmadieniais visą dieną

CINE "SELECT"

c. Bernardo de Yrigoyen 1521
Buenos Aires

Šio kino filmose visuomet dalyvauja ekrano garsenybės. Programa didelė, įvairi ir nuolat mainoma.

"FOTO BERMAN"

Darbas modernas.
Kainos labai žemos.
c. Nueva York y Valparaiso
BERISSO, F.C.S. U. T. 34

Instituto Medico "Internacional"

Blenoragija
Gydomas Specialistų patyrusių šioje srityje gydytojų.

Sifilis
Greitas gydymas be skausmo ir plovimų

BRAZIL 923 U. T. 23-2398
Pasižymeje savo kilmame darbe per 8 metus.
Darbo Valandos Nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 21 val.
Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 — 12 val.

CLINICA DENTAL "Santa Lucia"

C. Montevideo 861 Berisso F. C. S.

Tarp Callao ir Guayaquil

Pranešam mūsų gerbiamiems klientams ir visuomenės, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Priima: — Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.
Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisse.

SKYRIUS LA PLATOJE
Calle 39 Nr. 193 U. T. 4648 - Rocha

DIDELE VASAROS SEZONO LIKVIDACIJA

Šiaudiniai skribeliai \$ 2.25
Šilkiniai maškiniai \$ 1.90

CASA RAYADA

Alm. Brown 1441 Vienintele Bokoje

Vienintelis Juridinis Biūras

Vedams diplomuotų juristų, visokias bylas kaip vietas, taip ir užsienio teismuose.

Prekybos, Civiliai, Baudžiamieji, Nelaimingi atsitikimai darbe. Prašymai vietos administracijos istaigoms ir į Europą, vertimai dokumentų, sudarymai sutarčių reikalų sutvarkymas

Lietuvoje bei kitur
Iš toliau gali kreiptis raštu pridėdami 5 pezus atsakymo išlaidoms.

Reikale Kreipkitės į Direktorių JOSE PODREZ

c. Lavallés 1362 Dto. 11. Buenos Aires

U. T. 38 - Mayo - 2840
Priėmimo valandos: nuo 8 ryto iki 20 vakaro.
Greitumas - Tikrumas - Rimtumas - Teisingumas.

MEDICINAL NEWS

DIDZIAUSIA IR PIGIAUSIA — BUENOS AIRES VISŲ LIGŲ KLINIKA

12 KABINETŲ, 10 KYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

BENDROJI KLINIKA.

Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai. Galvos skaudėjimai. Reumatizmas. Gemerojos.

PLAUČIŲ LIGOS.

Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.

TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais.

SIFILIS: 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

Klinikoje randasi LOVOS atvykusiems iš toliau nuo 1 \$ į dieną

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Venerinių ligų ligoniams pirmas patarimas veltui. Patarimai \$ 3, Mėnesinis abonetas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

28 SUIPACHA 28

INFORMACIJŲ SKYRIUS Žinotini Adresai

Lietuvos Pasiuntinybė
Ir Konsulatas
c. Callao 1971
U. T. 44 - 5243

LIETUVIŲ BAZNYČIA
Av. Montes de Oca 550.
Kun. J. Janilionis
c. Herrera 287 U. T. 23-6125

ŠVYTURĮ

Galima gauti pavieniais numeriais šiose vietose:

BUENOS AIRES
Povilonio Viešbutis
Av. Montes de Oca 85

***
Banco Holandes
c. Cangallo 360

Kaušakio Restorane „Internacional“
c. Montegudo 428, P. Patricios
Pas Batsiuvį Teper J.
c. Varnes 566 Capital
Taipgi pas visus laikraščių parduotuvės
Av. L. N. Alem

PROVINCIOJŲ

Kungio Restorane „Palanga“
c. Fraga 101. Pineyro Avellaneda
Pas K. Leleiva
c. Brazil 2626 — Pineyro

NAUDOKITES NEMOKAMAI

NAKVYNES

c. Cangallo 2471 Bs Aires

PIRTYS,

c. Caseros 768
c. Córdoba 2222,
c. French 2459

PRIEGLAUDA

Pavargėliams ir beturčiams
c. Junin 1930, Buenos Aires

VAIKŲ DARŽELIS

ir jų priežiūra

LAIVŲ JUDEJIMAS VASARIO MENESI

ATEINA:

16—Groix
19—American Legion
21—Highland Patriot
22—Augustus
22—España
23—Cabo Santo Tome

ISEINA:

15—Campana
15—Western Princ
18—Remo
20—Highland Brigade
21—Monte Olivia
21—Groix

PINIGŲ KURSAS PEZAIŠ

100 litų	\$ 58.22	100 Markų vok.	138.34
1 svaras sterlingų	17.03	100 lirų	27.31
100 dolerių	338.33	100 frankų	22.70
100 Uruguajaus pezu	175.50	100 zlotų	64.95

Clinica Dental Congreso

DR. J. GORELOFF

c. Callao 158.

Buenos Aires

U. T. 47 - Cuyo - 0621

Dantų sudėjimo specialybė, negendančiųjų ir artimų natūraliems tik už 60 pezų.

Traukimas be skausmo 2 pezai.

Dantų sutaisymas momentaliai pareikalavimui.
Nuolatinio aukso danties idėjimas 22 kilatų tik \$ 15.
Duodam išsimokėjimui. — Patarimai veltui.

Construktoriaus ALBERTAS ALDONIS

Lietuvians didelės
nuolaidos

Kainos labai priei-

Jau daugelis lietuvių p. A. Aldoniui padedant įsigijo sau gražius lietuviško stiliaus namukus, Jeigu Tamsta dar neturi namų — kreipkis šiuo antraštu: Av. Mitre 81. Avellaneda, U. T. 22-7532

“Foto Lito”

S. ANTONAVAS

Atlieku įvairius fotografavimo darbus savo studijoje, o tai pat einu į namus.

Uspallata 877 esq. Montes de Oca — U. T. 23-3535

Clinica

DR. APPERAVIČIAUS
Corrientes 1955 U. T. 47-7746
Atdara nuo 16-20 val. kasdien
žymus chirurgas, diplomuotas
Rusijoje ir Argentinoje.
MOTERŲ LIGOS
X SPINDULIAI

NEAPSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra Lietuvis Argentinoje, kuris žino vietos įstatimus, rašo prašymus, skundas ir t. t.

Av. Montes de Oca 85
U. T. 23 - 4675

STATYBOS MEDŽIAGOS

— SANDELIS —

Vienintelis Berisse

Pedro Berardinelli

c. Nueva York y Montevideo

U. T. 84 - Berisso

Tik čia perkama pigiausiomis kainomis, geriausios visų rūšių statybos medžiagos. Lietuviams nuolaidos.

PERKANT VAISTUS

Reikia visuomet kreiptis

į vaistinę

BERISSO “DEL INCA”

c. Montevideo 796

U. T. 2 - Berisso

y Rio de Janeiro 3595

U. T. 204 - Berisso

De ROCA y SINGIALE

Pirmarūšiai vietos ir užsienio vaistai, pigios kainos, greitas ir mandagus patarnavimas.

FELIPE ŽURAVELL

c. Marsella 176 Berisso F.C.S.

Valgomųjų ir gėrų parduotuvė

Visiems lietuviams žinoma kai-

po savo aukštos kokybės

prekėmis ir pigiomis kainomis.

VASAROS SEZONUI

Didžiausias pasirinkimas visų rūšių drabužių ir baltinių pigiomis kainomis.

NAUM H-nos

c. Montevideo 889

Berisso F. C. S.

Visiems Berisso lietuviams nuo senai žinomas šios rūšies biznis.

AKUŠERE

MARIA Z. de MAEROFF

Specialiste prie gimdymų, ir svarbiuose reikaluose turi gydytoją, prima pensionistes,

patarimai veltui priėmimo

nuo 13 iki 21 val. kasdien.

c. Sarmiento 2537 Bs Aires

U. T. 47 - 4728

VIENTELE ŠIOS RŪSIES

Berisse

Visų rūšių pašaro, žvyro, smėlio ir žolės, prausyklų, skalbyklų ir kitokių cemento reikmenų parduotuvė urmu ir pavieniai, o taipgi plytų bei kalkių sandėliai
Santiago A. Bassani
calle Barcelona 4386
Berisso F. C. S.

KAZIMIERO LELEIVOS

Didelis Almacenas

ir Restoranas

c. Brazil 2626 Pineyro Avell.

BELLAS ARTES

Av. Mitre 436

Avellaneda

Geriausias fotografas

VIENTINĖ PROGA GREIT PRATURTETI LABAI PIGIAI — LABAI PIGIAI

Parsiduoda senas ir labai išgarsintas lietuvių biznis
Avalinių parduotuvė ir dirbtuvė su visais moderniais įrengimais ir draug su dviem naujom avalinių siuvimui mašinomis.
Dirbtuvė ir parduotuvė yra įsteigta jau penki metai ir visą laiką turėjo savo patalpas toje pačioje vietoje.

Pardavimo priežastis išvykstu į Lietuvą.

Delei sąlygų kreipkitės kiekvieną valandą pas savininką
p. Orlauską — c. Montevideo 865 Berisso F. C. S.

LIETUVIO VALGYKLA RESTORANAS

“Buenos Aires”

Calle RIVADAVIA99

PINEYRO. AVELLANEDA

Didelis pasirinkimas vietos ir užsienio gerimų. Švieži, skanūs ir įvairūs valgiai. Pigios kainos. Mandagus patarnavimas.
Kazimieras Pauliukas.

Didžiausias Lietuvių Viešbutis B. Airese

STASIO POVILONIO

MONTES DE OCA 85

U. T. 23 - 4675

Tikri lietuviški valgiai ir gerimai.
Pigūs ir švarūs Kambariai Nakvynės, Lovos nuo 50 centų.
KIEKVIENA Sekmadienį daromi popiečiai, griežiant lietuvių orkestrui.

LIETUVIAI IR LIETUVES ČION SUSIRENKA. NES TIK ČIA LINKSMA MALONU IR LIETUVIŠKA

VIESBUTYJE YRA

Darbo Biuras

Darbai gauti

Nepalik neapsilankęs

Patarimai Veltui

Negaišiuok laiko, kur daug kainuoja ir nėr naudos

Mūsų Klinika

Siaurės Amerikos sistemos ir vienintelė šiame krašte.

Tamsta būsi apžiūrėtas dovanai diplomuotų dantų žinovų

Traukimas be skausmo. Patarimai Veltui. — Dantys valgiui

atsakingi. Garantija nesugedimo.

Nesulaužomi
ir garantuoti

\$ 15

„Clinica Dental“
“MAYO”

C. CORRIENTES 1373 2 piso

BUENOS AIRES

Priėmimas nuo 10 iki 12 v. ir nuo 14 iki 21 v. kasdien.

Sventadieniais: nuo 9 val. iki 12 val.

DANTŲ KLINIKA

LAVALLE 410

U. T. 31 - Retiro - 4472

Specialus dantų traukimas be skausmo. Sudedama visa dantų eilė iš aukso, kaučuko ir porcelano. Mandagus patarnavimas. Žemos kainos. Patarimai veltui (Atvykę iš provincijos priimami be eilės.)

Darbo Valandos:

Kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20. Traukimas be skausmo tik \$ 2.—